PREMIER ENERGY DISTRIBUTION

Raport de responsabilitate socială corporativă

2021

PREMIER ENERGY DISTRIBUTION

Raport de responsabilitate socială corporativă 2021

2022

Premier Energy Distribution
Raport de responsabilitate socială corporativă 2021

Pentru detalii cu privire la prezentul raport puteți consulta
www.**premierenergydistribution.md**

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA
Andrei Doga, nr. 4
MD-2024 Chișinău
Republica Moldova
Tel.: 022 43 11 11
Fax: 022 43 16 75
E-mail: ot24@premierenergy.md
www.premierenergydistribution.md

Coordonator
Departamentul „Relații externe și comunicare”:
comunicare@premierenergy.md

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA este interesată ca informația
inclusă în prezentul raport să fie corectă și relevantă
pentru grupurile sale de interes.

Cuprins

DESPRE ACEST RAPORT **5**
Procesul de elaborare 5
Calitatea informațiilor incluse în raport 5
Glosar 6

PROFIL **8**
Prezența în asociații de profil și alte organizații 10
Premii și aprecieri 2021 11

POLITICA DE RESPONSABILITATE SOCIALĂ CORPORATIVĂ **13**
Principiile de acțiune ale Politicii de responsabilitate socială corporativă 14
Angajamente ale politicii de responsabilitate socială corporativă 14
Politica Premier Energy cu privire la sustenabilitatea de mediu, socială și de guvernanță (MSG) 14
Dialogul cu grupurile de interes 15
Model de gestiune a riscurilor și oportunităților 16

ANGAJAMENTE DE RESPONSABILITATE SOCIALĂ CORPORATIVĂ **18**
Excelență în servicii 19
Principalii indicatori de performanță 20
Structura procurărilor de energie electrică 21
Noile tarife pentru serviciul de distribuție a energiei electrice. Formarea tarifelor 21

Angajament pentru rezultate **22**
Investiții în renovarea rețelelor și îmbunătățirea calității furnizării de energie electrică 23
Întreținerea și dezvoltarea instalațiilor de distribuție 23
Activități de modernizare și îmbunătățire a calității de măsurare 27
Dezvoltarea sistemelor informaționale, a parcului auto și condițiilor de muncă 27
Recertificarea sistemelor de management 28

Protecția mediului înconjurător și gestionarea responsabilă a resurselor **30**
Dezvoltarea sustenabilă 31
Instruirea și conștientizarea în domeniul mediului ambiant 32
Respectarea cadrului legal 32
Instrumente privind monitorizarea cerințelor legale 33
Integrarea criteriilor de mediu. Consumul de energie și combustibil în cadrul organizației 33
Atenuarea și adaptarea la schimbările climatice. Emisii în atmosferă 35
Integrarea criteriilor de mediu. Consumul responsabil de resurse 36
Biodiversitate 37
Inițiative și acțiuni 39
Utilizarea eficientă și responsabilă a apei. Consumul de apă în cadrul întreprinderii 40
Prevenirea contaminării. 40

Cuprins

Interesul pentru persoane **44**
Referințe cu privire la numărul de angajați 45
Contractul colectiv de muncă 45
Diversitate și incluziune 45
Colaborarea cu UNFPA: promovăm condiții de muncă prietenoase familiei 46
Politici prietenoase implementate în cadrul întreprinderii 47
Programe relevante de instruire 47
Instruirea și perfecționarea personalului ingineresc tehnic 48
Instruire în domeniul protecției contra incendiilor și exerciții de simulare a unor situații de urgență 48
Sisteme informatice 49
Calitate și mediu ambiant 49
Strategie și dezvoltare 50
Învățământul dual 50

Securitate și sănătate **51**
Securitatea și sănătatea în muncă - obiectiv prioritar total în 2021 52
Standard de securitate și sănătate în muncă 53
Auditul de securitate și calitate 54
Acțiuni de sensibilizare și conștientizare a securității muncii de către angajați 56

Lanț de distribuție responsabil **58**

Angajament pentru societate **62**
Securitate electrică: trăiește în siguranță 63
Securitate, sănătate și bunăstarea persoanelor 65
Protecția mediului 66
Comunitate 68
Cultură și valori tradiționale 69
Altele 70

Integritate și transparență **71**
Auditul intern 72
Integritatea este baza succesului 72
Modelul de gestiune a codului etic 73
Protocolul de investigare și răspunsul la conduite iregulare și fraude 74
Politici și planuri antifraudă și anticorupție 75

SONDAJ **76**

Despre acest raport

Procesul de elaborare

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA, întreprinderea privată de distribuție a energiei electrice la tarife reglementate pe teritoriul Republicii Moldova, publică raportul de responsabilitate socială corporativă în limba română pentru al zecelea an consecutiv.

Prin aceasta ÎCS „Premier Energy Distribution" SA își propune să comunice în mod transparent tuturor părților interesate performanțele sale în domeniul responsabilității sociale corporative, astfel încât acestea să fie informate corect cu privire la angajamentele asumate și rezultatele reale înregistrate.

Informațiile incluse în prezentul raport au fost selectate și prioritizate, luându-se în considerație subiectele de interes abordate de părțile interesate în cadrul acțiunilor de consultare a acestora.

Raportul de RSC pentru anul 2021 poate fi consultat de către publicul larg pe site-ul www.premierenergydistribution.md la compartimentul corespunzător rapoartelor.

Aria de raportare

Prezentul raport de responsabilitate corporativă acoperă aspectele cheie ale performanței ÎCS „Premier Energy Distribution" SA pentru perioada de raportare 01.01.2021 - 31.12.2021 și include informații ce includ toate locațiile din Republica Moldova, unde își desfășoară activitățile. Intenționăm să menținem decizia de a elabora anual un astfel de raport pentru a continua să informăm toate părțile interesate cu privire la performanța ÎCS „Premier Energy Distribution" SA în domeniul responsabilității sociale corporative.

Structura

Raportul a fost structurat în conformitate cu angajamentele asumate în politica de responsabilitate socială corportivă a ÎCS „Premier Energy Distribution" SA și Politica Premier Energy cu privire la sustenabilitatea de mediu, socială și de guvernanță (MSG)

Limitări

Informația prezentată pentru anul 2021 se referă la activitatea societății ÎCS „Premier Energy Distribution" SA și este reflectată comparativ cu datele raportate pentru anul 2020. Pentru datele incluse în raportul anterior nu au fost efectuate rectificări.

Calitatea informațiilor incluse în raport

Raportul prezintă în mod clar aspectele pozitive și negative ale performanțelor organizației din anul 2021. Considerăm că toate informațiile incluse în raport sunt necesare și oferă publicului posibilitatea de a aprecia adecvat performanța întreprinderii ÎCS „Premier Energy Distribution" SA. Pentru a sistematiza sau a pune în evidență unele informații am inclus tabele, grafice, fotografii.

Termeni

Termenii „Premier Energy Distribution", „întreprinderea de distribuție", „distribuitor privat de energie electrică", „operator național de distribuție", „entitatea", „societatea" se folosesc cu referire la ÎCS „Premier Energy Distribution" SA, entitate de distribuție a energiei electrice la tarife reglementate în Republica Moldova.

Termenii „consumator" și „client" se referă la beneficiarii produsului și serviciilor prestate de ÎCS „Premier Energy Distribution" SA.

Glosar

AmCham Camera Americană de Comerț din Republica Moldova / The American Chamber of Commerce in Moldova;

ANRE Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică;

CAIDI Indicele de durată medie a întreruperilor (este un indice de fiabilitate utilizat în mod obișnuit de serviciile de electricitate, din engl.- Customer Average Interruption Duration Index);

CCI Camera de Comerț și Industrie din Republica Moldova;

CCM Contract colectiv de muncă;

CM Centru de muncă;

EBA Asociația Businessului European în RM / European Business Association în RM

EUR € / moneda oficială a 19 din cele 27 de state membre ale UE;

FÎO Formațiune de Întreținere Operativă

GES Gaze cu efect de seră;

IEA International Energy Agency;

IDI Instalațiile de Distribuție Interioare

IDE instalație de distribuție exterioară;

IPCC Intergovernmental Panel on Climate Change;

Linia vieții Sisteme de asigurare, montate pe structuri pentru a asigura accesul în siguranță pe stalpi, cladiri, scări, în dispozitive de ridicare la înălțime, dotate cu căruț/coș;

Linie de credit de tip revolving Credit cu retrageri și rambursări multiple, destinat plăților care au legătură cu activitatea curentă de aprovizionare, producție, desfacere și prestări servicii;

LEA Linie electrică aeriană/linii electrice aeriene;

LEC Linie electrică în cablu/linii electrice în cablu;

MDL Leu moldovenesc / moneda oficială în Republica Moldova;

OCL Oficiu de control logistic;

OMS Organizația Mondială a Sănătății;

PS MSG Politica Premier Energy cu privire la sustenabilitatea de mediu, socială și de guvernanță (MSG)

PD Punct de distribuție; instalație electrică cu tensiunea 6-10 kV, destinată să primească și să distribuie energia electrică la același nivel de tensiune fără transformarea ei;PDC – punct de distribuție central;

PT Post de transformare; instalație electrică destinată să transforme și să distribuie energia electrică, fiind compusă din transformatoare, instalații de distribuție cu tensiunea până și mai mult de 1000 V, echipament de dirijare și instalații auxiliare.

PRA Protecție prin relee automate;

Ramsar, zone umede Un sit de zone umede desemnat a fi de importanță internațională în temeiul Convenției Ramsar. Convenția privind zonele umede, cunoscută sub numele de Convenția Ramsar, este un tratat interguvernamental de mediu instituit în 1971 de UNESCO, care a intrat în vigoare în 1975;

Retrofit Configurare, ce presupune adăugarea de noi tehnologii sau funcții la sisteme mai vechi, de exemplu: modernizarea centralei, îmbunătățirea eficienței centralei / creșterea producției / reducerea emisiilor modernizarea energiei la domiciliu, îmbunătățirea clădirilor existente cu echipamente de eficiență energetică;

Reclouser Întrerupător electronic de alimentare, dispozitiv de control, proiectat pentru a fi utilizată în rețelele electrice de distribuție electrice aeriene la detectare defecțiunilor momentane și întreruperea circuitului;

RSC Responsabilitate socială corporativă

SAID Durata medie de întrerupere a fiecărui client (System Average Interruption Duration Index);

SAIFI Frecvența medie a întreruperilor în rețeaua electrică (System Average Interruption Frequency Index);

SALEM Aplicație ce permite identificarea continuă și evaluarea anuală a cerințelor legale în domeniul mediului ambiant;

SIE Sistem de informații economice;

SGA Sistem de gestiune a achizițiilor;

Societate Cu semnificația de entitate economică, în prezentul raport servește pentru a identifica Premier Energy Distribution;

SUA Statele Unite ale Americii;

TÎ Tensiune înaltă;

TJ Tensiune joasă;

TM Tensiune medie;

UE Uniunea Europeană/ uniune politică și economică a 27 de state membre situate în principal în Europa;

USD Dolar SUA, $ / moneda oficială în Statele Unite ale Americii.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA este cel mai mare operator privat al sistemului național de distribuție a energiei electrice din Republica Moldova. Întreprinderea prestează servicii pe o arie de circa 70% din teritoriul țării, în 21 din cele 37 de raioane administrative și în municipiul Chișinău.

PROFIL

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA activează în domeniul electroenergetic al Republicii Moldova de peste două decenii și a implementat cele mai bune practici și standarde europene de gestiune. Pentru sporirea eficienței și a calității serviciilor în perioada 2000 - 2021 ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a investit 315 milioane de euro în modernizarea și extinderea rețelelor electrice. Eforturile sale au avut un impact evident pentru societate prin contribuția directă și consistentă la dezvoltarea economiei moldovenești, beneficiile evidente pentru clienți și efectul pozitiv asupra rezultatelor operaționale ale companiei.

Activitatea acestei entități pe piața energetică moldovenească a început la 7 februarie 2000, când compania spaniolă Union Fenosa International a achiziționat printr-un tender internațional trei din cele cinci întreprinderi furnizoare de energie electrică, gestionate de stat la acel moment, expuse spre comercializare printr-o ofertă a Guvernului: Î.C.S. RE Chișinău S.A., Î.C.S. RED Centru S.A., și Î.C.S. RED Sud S.A.

Printr-o decizie de eficientizare, în anul 2008, acestea au fuzionat sub denumirea unică de Î.C.S. Red Union Fenosa S.A.. Sub identitatea respectivă întreprinderea a continuat să facă parte din grupul internațional Gas Natural Fenosa, rezultat în urma fuziunii în Spania a entităților Union Fenosa și Gas Natural, cu denumirea socială Gas Natural SDG. În Moldova marca comercială Gas Natural Fenosa a fost lansată pe data de 10 mai 2011.

Harta localităților în care activează Premier Energy Distribution

- Sectorul Chișinău
- Sectorul Orhei
- Sectorul Anenii Noi
- Sectorul Sud

Acționând conform prevederii legale, stipulată în particular în art. 54 alin. (5) al Legii cu privire la energia electrică nr. 124-XVIII din 23.12.2009 a RM, începând cu 1 ianuarie 2015, Î.C.S. Red Union Fenosa S.A. separă legal activitatea de distribuție a energiei electrice de activitatea de furnizare a energiei electrice la tarife reglementate. Astfel, activitatea de furnizare a energiei electrice la tarife reglementate a fost asigurată în contuare de către întreprinderea Î.C.S. Gas Natural Fenosa Furnizare Energie S.R.L., fiind succesor de drept

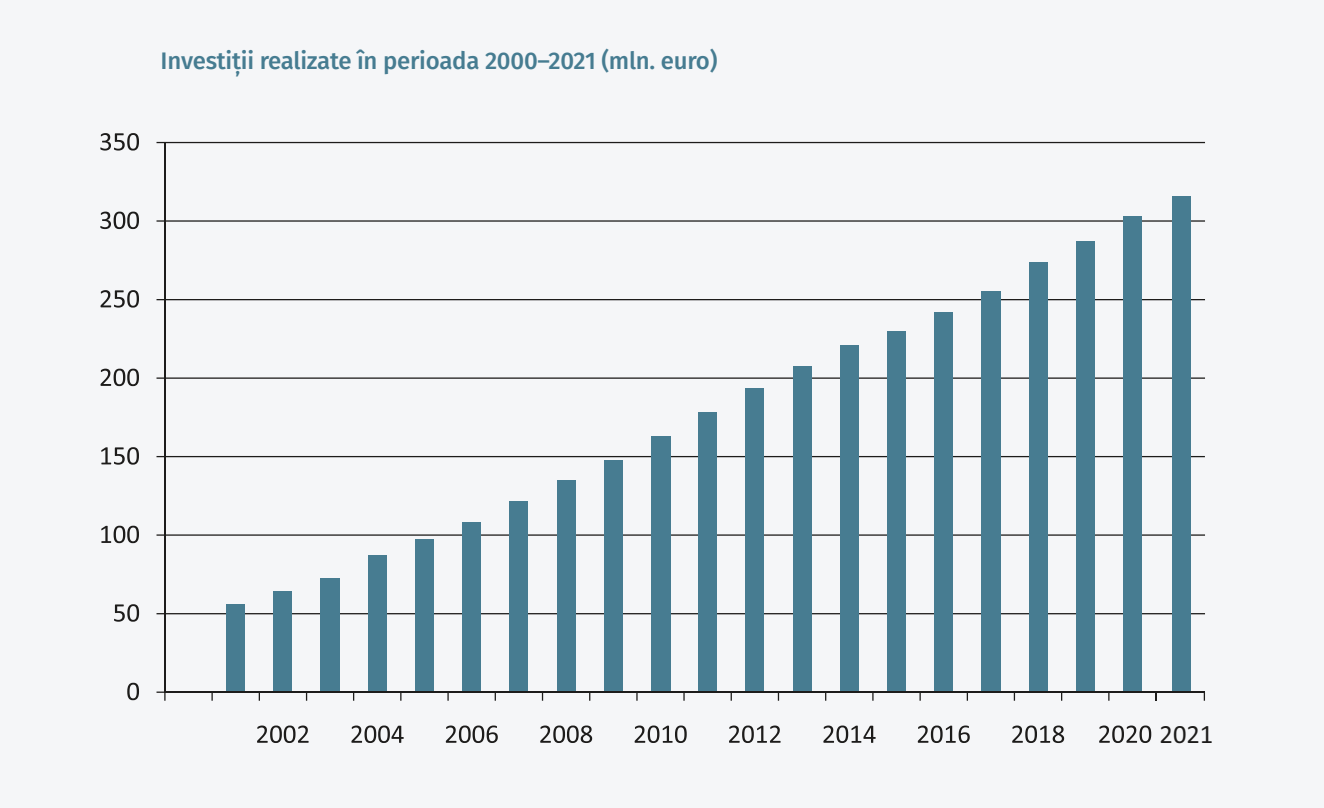

al Î.C.S. Red Union Fenosa S.A. În 2018, în urma unui rebranding global, Gas Natural Fenosa devine Naturgy. Schimbarea nu s-a extins asupra celor două întreprinderi moldovenești, dar ele au făcut parte din grupul spaniol Naturgy până la achiziția lor de către noul proprietar.

Anul 2019 a fost unul de transformare în istoria celor mai mari întreprinderi private de distribuție și furnizare a energiei electrice din Republica Moldova. În luna august 2019 grupul energetic Naturgy a finalizat tranzacția de vânzare-cumpărare a întreprinderilor Î.C.S. „Red Union Fenosa" S.A. și Î.C.S. „Gas Natural Fenosa Furnizare Energie" S.R.L cu grupul internațional Duet Private Equity Limited.

Întreprinderea continuă să fie deschisă pentru colaborare în scopul promovării valorilor pro-europene și internaționale și a unui climat de investiții transparent și propice prosperării pentru toți agenții economici din țară.

Marca Premier Energy a fost lansată în Republica Moldova pe 11 decembrie 2019. Aceasta s-a poziționat ca o marcă internațională, proiectată spre viitor și axată pe inovație, accesibilitate, energie curată și bunăstare pentru oameni.

Prezența în asociații de profil și alte organizații

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA promovează principiile celor mai relevante inițiative internaționale pentru a susține responsabilitatea socială corporativă a întreprinderii.

Compania face parte din următoarele asociații de profil:

- **Asociația Patronală „Camera de Comerț Americană din Moldova" (AmCham)** - este o organizație non-guvernamentală non-profit, care cuprinde 140 de membri dintr-un spectru divers de afaceri; de la mari investitori străini la întreprinderi mici, care operează

pe plan intern și în străinătate. Misiunea AmCham constă în promovarea investițiilor americane, străine și locale în Moldova și colaborarea cu guvernul R. Moldova și liderii de afaceri pentru a promova un climat de afaceri mai favorabil în Moldova.

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA este membră AmCham începând cu anul 2006 și participă activ la diverse evenimente, mese rotunde, conferințe, seminare organizate de către AmCham.

- **Camera de Comerț și Industrie (CCI) din Republica Moldova** - instituție abilitată să susțină și să reprezinte interesele în ansamblu ale membrilor săi și ale comunității de afaceri din RM în relațiile cu instituțiile guvernamentale, cercurile de afaceri străine și sistemul relațiilor economice internaționale.

  ÎCS „Premier Energy Distribution" SA este membră CCI începând cu anul 2007 și participă la concursul anual Marca Comercială a Anului, la diverse instruiri, seminare și evenimente tematice organizate de către CCI.

- **Asociația Businessului European (EBA)** - organizație independentă, nonguvernamentală, înființată în anul 2011 de 10 fondatori, ÎCS „Premier Energy Distribution" SA, pe atunci Red Union Fenosa, regăsindu-se printre aceștia. Scopul activității EBA în Moldova este alinierea economiei naționale și a legislației în domeniul de afaceri la standardele UE, precum și promovarea valorilor europene și a celor mai bune practici de management în afaceri în comunitatea antreprenorială din Moldova.

  În anul 2021 directorul de țară al ÎCS „Premier Energy Distribution" SA, Jose Luis Gomez Pascual a fost ales în calitate de președinte al Consiliului de Administrație al Asociației Businessului European pentru o perioadă de un an de zile.

- **Green City Lab - organizație necomercială creată de PNUD Moldova** cu scopul de a cataliza investițiile în dezvoltarea urbană ecologică cu emisii reduse de carbon, aplicând abordări integrate de planificare urbană, încurajând inovarea, planificarea participativă și parteneriatele dintre sectorul public și privat.

  În anul 2021 ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a devenit membru al Green City Lab, directorul de țară al ÎCS „Premier Energy Distribution" SA, Jose Luis Gomez Pascual fiind ales în calitate de președinte al Consiliului de Administrare al Asociației.

  AO Green City Lab Moldova își propune să promoveze inițiative și soluții moderne de dezvoltare a unui oraș inteligent, confortabil oamenilor și prietenos naturii.

Premii și aprecieri 2021

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA își reconfirmă poziția în top-ul celor mai prestigioase mărci din Moldova.

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a obținut două premii la cel mai important eveniment al businessului autohton „Gala Businessului Moldovenesc", organizată de Camera de Comerț și Industrie (CCI) a Republicii Moldova în parteneriat cu Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) cu scopul publicării rezultatelor concursului „Marca comercială a anului 2020".

Urmare a participării la concursul „Marca comercială a anului 2020", performanța în Moldova a mărcii „Premier Energy" a fost reconfirmată, întreprinderea Premier Energy Distribution regăsindu-se printre cele 126 de entități premiate, din cele circa 150 înregistrate.

În categoria „Conform criteriilor de profesionalism" aceasta a obținut Premiul Mare „Mercuriul de Aur" la nominația „Marca comercială responsabilă social". De notat că, începând cu anul 2009, acesta este al 10-lea Mercuriu de Aur obținut la „Marca comercială a anului", de cinci ori fiindu-i

acordat pentru programele de responsabilitate socială.

Totodată, **ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a fost premiată de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și Centrul Național Anticorupție (CNA) cu diploma de onoare în cadrul celei de-a doua ediții a nominalizării „Integrarea standardelor de integritate în sectorul privat", în categoria „Întreprinderi mari".** Introducerea nominației respective în concursul „Marca comercială a anului" are ca scop încurajarea implementării standardelor de integritate în companiile private, precum și promovarea bunelor practici în acest domeniu.

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a aplicat pentru aceste două prestigioase nominații, fiind motivată de obiectivul corporativ de a împărtăși cu societatea în care este integrată și mediul de afaceri în care activează, angajamentul asumat de a asigura prin serviciile prestate la cel mai înalt nivel de calitate posibil, contribuția sa la dezvoltarea Republicii Moldova.

Atribuirea titlului de „Contribuabil cu grad înalt de credibilitate"

Pentru aportul la promovarea civismului fiscal și conformare la onorarea obligațiilor fiscale, Serviciul Fiscal de Stat al Republicii Moldova a desemnat compania ÎCS „Premier Energy Distribution" SA în calitate de „Contribuabil cu grad înalt de credibilitate". Acordarea titlului respectiv a fost confirmată prin oferirea unui certificat de credibilitate ce atestă calificarea deținătorului la categoria de contribuabil onest și îi acordă dreptul la unele avantaje in administrarea fiscala.

Astfel, în conformitate cu decizia Serviciului Fiscal de Stat al Republicii Moldova întemeiată pe prevederile Regulamentului cu privire la stimularea morală (non-financiară) a contribuabililor onești, pentru ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a fost stabilită o perioadă de 2 ani de absolvire de la controalele fiscale prin metoda de verificare totală și tematică. Certificatul de credibilitate ce confirmă decizia respectivă a fost emis pe 3 august 2021.

De notat că acest prestigios titlu a fost acordat companiei ÎCS „Premier Energy Distribution" SA deja a treia oară din momentul aprobării Regulamentului cu privire la stimularea morală (non-financiară) a contribuabililor onești, corespunzător în anii 2016, 2018 și 2021.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA înțelege responsabilitatea socială corporativă ca un ansamblu de acțiuni în vederea stabilirii relațiilor de încredere, stabile, solide și reciproc avantajoase cu grupurile sale de interes. Politica de responsabilitate corporativă stabilește cadrul comun de acțiune, ce călăuzește comportamentul social responsabil al entității și a angajaților săi.

POLITICA DE RESPONSABILITATE SOCIALĂ CORPORATIVĂ

Obiectivul principal al politicii este de a stabili principiile de acțiune și angajamentele asumate față de grupurile sale de interes în coerență cu strategiile și actele normative interne, precum și cu legislația în vigoare. De asemenea, politica stabilește responsabilitățile și instrumentele de urmărire specifice în vederea asigurării îndeplinirii prevederilor sale.

Principiile de acțiune ale politicii de responsabilitate socială corporativă

Politica de responsabilitate corporativă implementată de distribuitorul privat de energie electrică încurajează cunoașterea și aplicarea angajamentelor sale și de către persoanele sau companiile/întreprinderile antreprenoare, întrucât pot influența reputația ÎCS „Premier Energy Distribution" SA.

Angajamentele și principiile de acțiune ale politicii pot fi consultate în paragrafele corespunzătoare ale acestui raport. De asemenea, documentul „Politica de responsabilitate socială corporativă" poate fi consultat pe site-ul www.premierenergydistribution.md la compartimentul *Profil*.

Angajamente ale politicii de responsabilitate socială corporativă

- Excelența în servicii;
- Angajamentul pentru rezultate;
- Protecția mediului înconjurător și gestionarea responsabilă a resurselor;
- Interesul pentru persoane;
- Securitatea, sănătatea și bunăstarea persoanelor – angajamentul nostru strategic;
- Lanț de distribuție responsabil;
- Angajament pentru societate;
- Integritate și transparență.

Politica Premier Energy cu privire la sustenabilitatea de mediu, socială și de guvernanță (MSG)

Politica cu privire la sustenabilitatea de MSG a întreprinderilor Premier Energy a fost adoptată de către Consiliul de Administrație al Premier Energy PLC, fiind publicată pe data de 25 martie 2021 și a intrat în vigoare din 1 iunie 2021.

Obiectivul acesteia constă în punerea în aplicare în cadrul întreprinderilor Premier Energy PLC a practicilor de afaceri sustenabile în contextul principiilor de mediu, sociale și de guvernanță, așa cum sunt recunoscute pe plan internațional.

Cele mai înalte standarde de conduită în afaceri; drepturile angajaților și ale clienților; responsabilitățile/angajamentele în domeniul mediului; distribuția și furnizarea responsabilă de energie; protecția ecosistemelor locale; cea mai mică amprentă de mediu posibilă; principiile diversității și incluziunii și dezvoltarea comunităților locale sunt în centrul a tot ceea ce definește Premier

Energy. În calitate de furnizor responsabil de energie, Premier Energy se concentrează continuu pe responsabilitățile de mediu, distribuția și furnizarea responsabilă de energie.

Implementând practicile de MSG, de care beneficiază societatea în general, Premier Energy își propune să creeze și să-și mențină poziția de distribuitor și furnizor de energie durabil și responsabil față de mediu pe piețele sale de operare.

Dialogul cu grupurile de interes

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA înțelege prin „grupuri de interes" toate acele entități sau persoane fizice, care pot fi afectate în mod semnificativ de activitatea întreprinderii și ale căror acțiuni pot afecta capacitatea de a implementa cu succes strategiile proprii și de a-și atinge obiectivele.

Întreprinderea apreciază rolul lor în stabilirea de strategii și consideră că dezvoltarea unui climat de încredere cu grupurile de interes este esențială pentru acceptarea socială a companiei și pentru succesul planurilor sale de afaceri.

Acțiuni de dialog cu grupurile de interes

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a dezvoltat în raport cu grupurile de interes două tipuri de acțiuni de dialog:

- Acțiuni de consultare reciprocă
  Având un caracter bidirecțional, în cadrul acestora întreprinderea și grupurile de interes interacționează continuu pentru asigurarea unui schimb de informație transparent în scopul îmbunătățirii și ajustării proceselor companiei. ÎCS „Premier Energy Distribution" SA apreciază importanța lor în scopul elaborării și publicării Raportului de responsabilitate corporativă al distribuitorului privat de energie electrică.

Grupurile de interes ale ÎCS „Premier Energy Distribution" SA

ACȚIONARI	
Bănci	Bănci de Stat. Bănci comerciale
CLIENȚI	
Angajați	Angajați. Reprezentanți ai angajaților.
Furnizori	Furnizori. Prestatori de servicii de întreținere a instalațiilor electrice și angajații acestora. Prestatori de alte servicii.
Comunitate	Comunitățile locale. Asociații de consumatori. Asociații obștești. Entități energetice naționale și internaționale. Mijloace de comunicare. Rețele sociale. Entități academice. Societatea în general.
Guvernare/ Reglementare	Autorități publice centrale și locale. Instituții de reglementare.
Agenții de asigurare și reasigurare	Entități de asigurare și reasigurare.
Agenții pieței	Furnizori. Producători. Generatori cu regim special. Transportatori. Distribuitori. Operatori.

- Acțiuni informative
  Acest tip de acțiuni au un caracter unidirecțional: întreprinderea oferă informație tuturor grupurilor de interes, în funcție de așteptările acestora.

Model de gestiune a riscurilor și oportunităților

Înțelegerea riscurilor și a oportunităților este vitală pentru a îmbunătăți modul in care o organizație gestionează procesele sale.

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA identifică riscurile și oportunitățile și le prioritizează pentru a permite concentrarea eforturilor asupra celor care au cel mai mare impact. Totodată accentul se pune pe riscurile care au și o probabilitate sporită de apariție; pentru oportunități, asupra cărora se poate acționa în mod realist pentru a îmbunătăți performanța.

Nu toate riscurile și oportunitățile identificate necesită acțiuni, întreprinderea poate lua o decizie în cunoștință de cauză de a accepta riscul, fără a lua nici o măsură în afară de identificarea și evaluarea acestuia.

Gestiunea riscurilor si oportunităților în tot ansamblul sistemelor de management și ale proceselor întreprinderii joacă un rol important pentru a ajuta la:

- îndeplinirea obiectivelor propuse;
- îmbunătățirea randamentului;
- îmbunătățirea modului de conducere;
- dezvoltarea unei culturi proactive de îmbunătățire;
- îndeplinirea conformării cu legislația;
- asigurarea calității serviciilor prestate;
- îmbunătățirea încrederii și satisfacției clientului.

Modelul aplicat de către ÎCS „Premier Energy Distribution" SA presupune gestiunea riscurilor și oportunităților prin stabilirea pentru cele critice a unor linii de acțiune asignate responsabililor și termenilor concreți pentru analiza si eventuala implementare.

Periodic se realizează monitorizarea gradului de avansare pentru fiecare linie de acțiune stabilita, cu informare către Administratorul întreprinderii. Raportul de monitorizare include detalii pentru fiecare linie de acțiune și totalul pe întreprindere, ceea ce permite managementului de vârf să evalueze performanța generală in gestiunea riscurilor și oportunităților identificate.

Monitorizarea liniilor de acțiune a riscurilor și oportunităților (31 decembrie 2021)

	Proiecte în curs	Linii de acțiune asociate	Linii de acțiune în curs
2021	4	52	12
2020	6	24	15

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA așteaptă de la toți angajații săi un nivel înalt de responsabilitate în identificarea riscurilor și oportunităților, prin promovarea culturii proactive de îmbunătățire.

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA ținând cont de faptul că în cadrul întreprinderii este implementat și menținut un Sistem de Management Integrat al calității, mediului și sănătății ocupaționale, și reieșind din importanța necesității gestiunii principalelor riscuri și oportunități pentru desfășurarea activității întreprinderii în termeni de eficiență și agilitate în timp, a creat la începutul anului 2020 un comitet de gestiune al Riscurilor și Oportunităților.

Astfel formalizând prin ordin modelul de funcționare a gestiunii riscurilor și oportunităților, inclusiv atribuțiile Comitetului de Gestiune a Riscurilor și Oportunităților și unităților din cadrul întreprinderii.

Comitetul de Gestiune a Riscurilor și Oportunităților este condus de către Administratorul întreprinderii și din acesta mai fac parte directorul Resurse si directorul Control și Audit.

Scopul activității Comitetului de Gestiune a Riscurilor și Oportunităților este de a contribui la predictibilitatea și durabilitatea în activitatea operativă și financiară a companiei.

Principalele atribuții ale Comitetului de Gestiune a Riscurilor și Oportunităților sunt următoarele:

- Definește cadrul principiilor și modelelor de comportament care ușurează identificarea, informarea, evaluarea și gestionarea expunerii la riscuri, precum și a oportunităților;
- Promovează în cadrul întreprinderii conștientizarea și acceptarea responsabilității în identificarea, informarea, evaluarea și gestionarea riscurilor și oportunităților;
- Gestionează principalele situații de risc și oportunități identificate, inclusiv prin organizarea de ședințe, realizarea de analize, implicarea în procesele de gestiune a diferitor unități după caz, cu elaborarea de masuri corective și preventive, și respectiv de eficiență, stabilirea unităților responsabile de aplicare a măsurilor și termenelor planificate de realizare;
- Deciziile aprobate de către Comitetul de Gestiune a Riscurilor și Oportunităților sunt de aplicare obligatorie în cadrul întreprinderii;
- Monitorizează în caz de necesitate modul de respectare a deciziilor stabilite, Unitățile din cadrul întreprinderii fiind obligate să prezinte măsurile aplicate și comentarii adiționale după caz, inclusiv în aspecte de respectare a termenelor stabilite.

Sarcinile obligatorii pentru toate Unitățile din cadrul întreprinderii sunt:

- Informarea Comitetului de Gestiune a Riscurilor și Oportunităților referitor la situațiile de risc care le observă;
- Informarea Comitetului de Gestiune a Riscurilor și Oportunităților referitor la oportunitățile care le observă.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA consideră o prioritate îndeplinirea indicatorilor de calitate stabiliți prin Regulamentul cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Nr. 537 din 24.12.2020. Respectiv, în 2021, similar anilor anteriori, acești indicatorii au fost monitorizați prin includerea în planificarea operativă a întreprinderii. Cu începere din 2020 se asociază și riscuri documentate pentru neîndeplinirea principalilor indicatori.

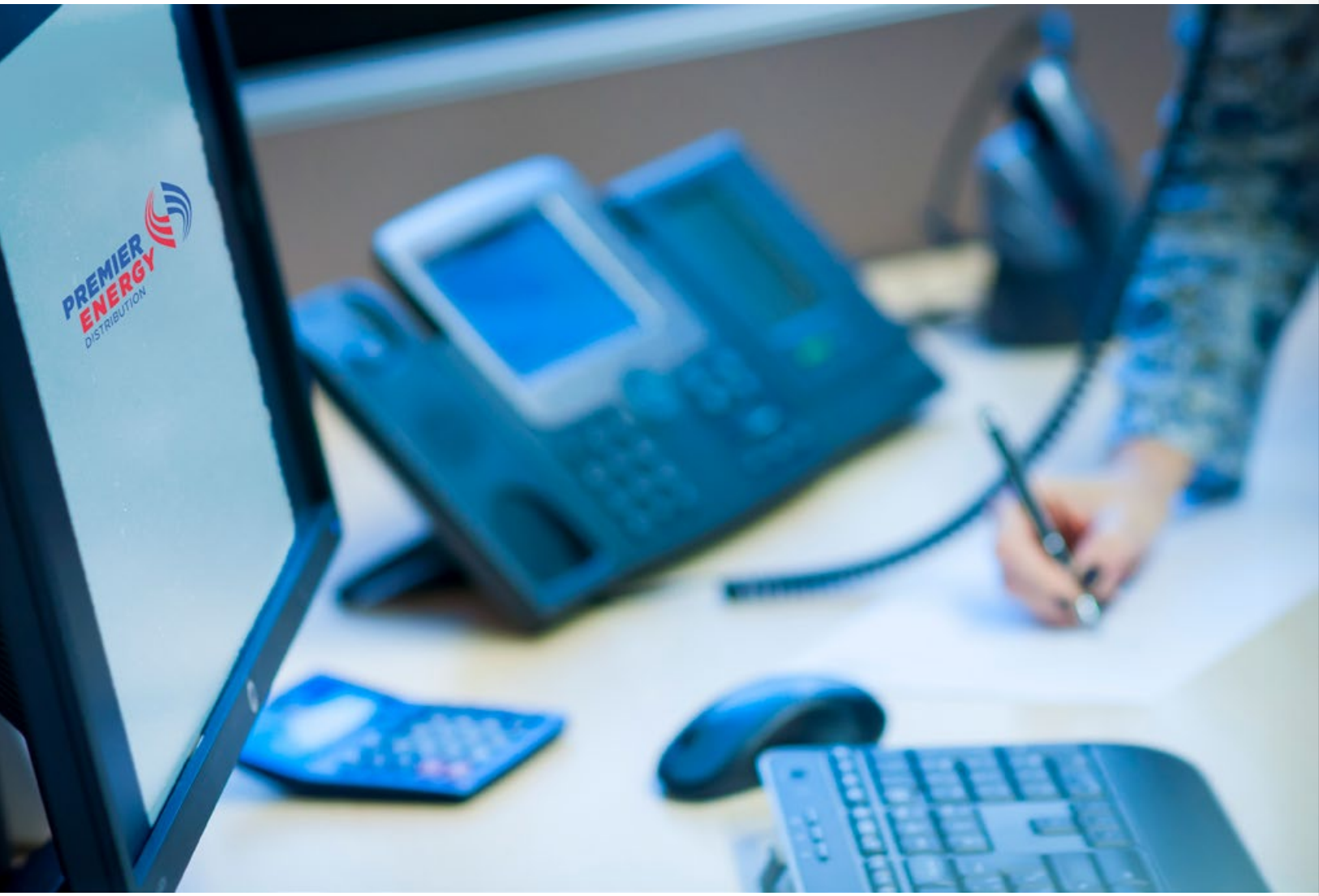

ANGAJAMENTE DE RESPONSABILITATE SOCIALĂ CORPORATIVĂ

Excelență în servicii

Clientul este în centrul activităților ÎCS „Premier Energy Distribution” SA. Angajată într-un dialog activ, compania tinde mereu spre oferirea unui răspuns prompt și eficient, prin prestarea unui serviciu și a unei experiențe excelente clienților săi. Pe lângă faptul că acestea îndeplinesc cerințele legale, mai corespund, de asemenea, nevoilor lor și respectă angajamentele asumate voluntar de către companie.

Angajamente

- Îmbunătățirea continuă a siguranței, fiabilității și competitivității tuturor serviciilor, cu oferirea celor mai înalte nivele de calitate posibile, în funcție de cele mai bune tehnici disponibile.
- Promovarea unei comunicări active și bidirecționale, care să permită înțelegerea așteptărilor și opiniilor clienților, precum și adaptarea soluțiilor oferite de Premier Energy la nevoile acestora.
- Facilitarea operațiunilor efectuate de către clienți cu ajutorul unui sistem simplu și eficient.
- Oferirea unor servicii inovatoare, care să promoveze eficiența energetică și să contribuie la sustenabilitatea societății.
- Aplicarea inovațiilor tehnologice și a celor mai bune tehnici disponibile ca mijloc de menținere a unei furnizări eficiente, sigure și sustenabile.

Principalii indicatori de performanță

În 2021 ÎCS „Premier Energy Distribution" SA și-a continuat activitatea de distribuție a energiei electrice, cu respectarea angajamentelor asumate și în conformitate cu exigențele și standardele europene, în ceea ce privește realizarea planurilor investiționale de întreținere și renovare a rețelelor electrice din centrul și sudul țării, de prestare a unui serviciu calitativ, fiabil și sigur clienților săi.

Rezultatele anului 2021 au reconfirmat angajamentul și profesionalismul persoanelor care formează echipa ÎCS „Premier Energy Distribution" SA și grație cărora au fost îndeplinite obiectivele operative stabilite de prestare a unor servicii de calitate și la standarde înalte și menținere a nivelului indicatorilor de performanță.

În anul 2021 ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a înregistrat un profit net de 289,82 de milioane de lei, cu 35 de milioane de lei mai mare decât în anul 2020.

În anul 2021 vânzările de energie au înregistrat o creștere de 3.3 %. Volumul energiei distribuite în rețea a constituit 2.983 GWh față de 2.759 GWh în 2020 (8.1 %). Tariful mediu de vânzare a constituit în anul 2021 0.32 lei/kWh față de 0.47 lei/kWh în anul 2019, adică cu 31 % mai mic.

Prin activitatea și investițiile sale, ÎCS „Premier Energy Distribution" SA colaborează și contribuie la dezvoltarea economică a țării, în anul 2021 suma impozitelor și taxelor achitate în bugetul de stat a constituit 222.811.679 de lei. Detaliile privind alte date financiare se regăsesc în situațiile financiare, inclusiv notele la acestea.

Principalii indicatori de performanță

Indicatori	U.M.	2021	2020
Venituri din vânzări	mln lei	1.110,57	1.075,29
Costul vânzărilor	mln lei	-694,32	-613,02
Profitul brut	mln lei	416,26	462,27
Alte venituri din activitatea operațională	mln lei	21,82	21,23
Cheltuieli de distribuire	mln lei	-0,50	-0,26
Cheltuieli administrative	mln lei	-108,44	-127,79
Alte cheltuieli din activitatea operațională	mln lei	-8,17	-9,99
Rezultatul din activitatea operațională	mln lei	320,97	345,46
Rezultatul din alte activități	mln lei	-6,05	-26,45
Profit pana la impozitare	mln lei	314,92	319,01
Cheltuieli privind impozitul pe venit	mln lei	-25,10	-64,16
Profit net	mln lei	289,82	254,85
Marja rezultatului Veniturilor din Vânzări	%	37	43
Marja rezultatului din activitatea operațională	%	29	32
Marja rezultatului net al perioadei de gestiune	%	26	24
Valoarea medie a activelor	mln lei	3.987,51	3.837,97
Valoarea medie a capitalului propriu	mln lei	2.976,31	2.871,50
Rentabilitatea activelor	%	8	8
Rentabilitatea capitalului propriu	%	10	9

Structura procurărilor de energie electrică

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA activează pe piața de energie electrică în calitate de operator al sistemului de distribuție. În anul 2021 societatea a procurat o cantitate de 241,409 mln kWh de energie electrică pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție.

Energia respectivă a fost achiziționată, după cum urmează, de la:

SA ENERGOCOM (CERS Moldova)	**58,498 mln kWh**
CERS Moldova	**182,911 mln kWh**

Noile tarife pentru serviciul de distribuție a energiei electrice. Formarea tarifelor

Tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice sunt calculate în conformitate cu „Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice nr. 64/2018 din 22.02.2018 aprobată de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare „ANRE”).

La data de 26 ianuarie 2021 pentru anul în curs au fost aprobate valorile tarifelor de distribuție, care au fost aplicate de ÎCS „Premier Energy Distribution” SA în raport cu furnizorii săi din data de 1 februarie 2021. Tarifele de distribuție diferențiate în funcție de nivelul tensiunii rețelelor electrice de distribuție, au fost:

- 2 bani/kWh – prin rețelele electrice de distribuție de înaltă tensiune (35; 110 kV);
- 13 bani/kWh – prin rețelele electrice de distribuție de medie tensiune (6; 10 kV);
- 39 bani/kWh – prin rețelele electrice de distribuție de joasă tensiune (0,4 kV).

La baza calculării tarifelor se regăsesc următoarele componente-cheie:

1. Costurile procurărilor de energie electrică în scopul acoperirii consumului tehnologic și al pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție.
2. Amortizarea anuală a mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale utilizate pentru desfășurarea activității de distribuție.
3. Cheltuielile aferente activității de distribuție a energiei electrice, formate din:
   - costurile de întreținere-exploatare a rețelelor electrice de distribuție;
   - costurile legate de evidența energiei electrice distribuite;
   - alte cheltuieli.
4. Rentabilitatea determinată reieșind din rata reglementată de rentabilitate și valoarea netă a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale aferente activității de distribuție a energiei electrice.

Reieșind din componentele enumerate, structura tarifului mediu de distribuție a fost următoarea:.

Figura 1. **Structura tarifului de distribuție pentru anul 2021**

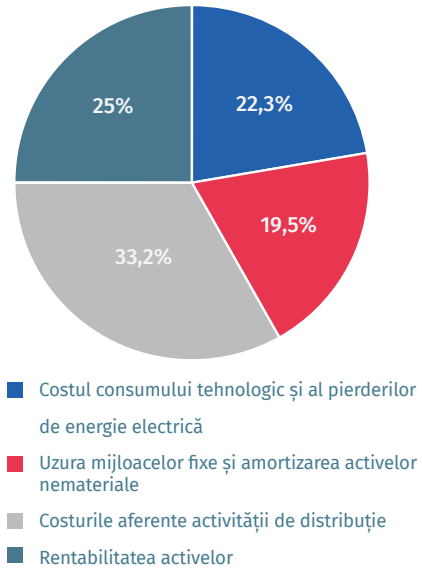

Angajament pentru rezultate

Acționarii și investitorii ÎCS „Premier Energy Distribution” SA constituie unul dintre principalele grupuri de interes ale companiei. Dezvoltarea unui model solid de afaceri cu potențial de creștere internațională și gestionarea adecvată a riscurilor, care să garanteze sustenabilitatea pe termen lung, sunt două dintre aspectele cheie ale afacerii.

Angajamente:

- Depunerea eforturilor necesare pentru obținerea unei rentabilități susținute, corespunzător resurselor investite.
- Promovarea alocării și managementului eficient al resurselor în cadrul procesului de îmbunătățire continuă a proceselor. Garantarea faptului că la luarea deciziilor se ține cont de nivelurile și pragurile de risc aprobate.
- Menținerea aspectelor de sustenabilitate în relația cu investitorii.

Întreținerea și dezvoltarea instalațiilor de distribuție

Cadru general la data de 31 decembrie 2021

931.284	**2.983**	**0,4-110 kV**	**35.643**
Instalații gestionate ale consumatorilor, *nr.*	Energie distribuită, *GWh*	Nivele de tensiune	Linii aeriene, *km*
95	**7.814**	**9.349**	**2.105 MVA**
Stații electrice 110 kV, *nr.*	Posturi de transformare, *nr.*	Transformatoare, *nr.*	Capacitatea posturilor de transformare

Investiții în renovarea rețelelor și îmbunătățirea calității furnizării energiei electrice

Pentru modernizarea și consolidarea bazei materiale a afacerii sale, țintind creșterea continuă a calității serviciilor prestate, ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a dat în exploatare pe parcursul anului 2021, în conformitate cu planul aprobat în acest sens de către ANRE, investiții totale în valoare de circa 260 de milioane de lei. Acestea au vizat în principal renovarea, dezvoltarea, extinderea și întreținerea rețelelor electrice de tensiune înaltă, medie și joasă, echipamentele de măsurare, control și diagnostică, dar și mobilitatea, dotarea cu mecanisme și utilaje, dezvoltarea sistemelor informaționale, securitatea cibernetică etc.

Investiții în instalațiile de tensiune înaltă

Pe parcursul anului 2021 ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a investit circa 53 de milioane de lei în instalațiile electrice de tensiune înaltă.

În acest sens, au fost realizate mai multe proiecte investiționale, după cum urmează:

- Au fost substituite 27 de întrerupătoare uzate în 9 puncte de distribuție centrale (PDC) cu aparate de comutare performante și sigure, de ultimă generație de la producătorul NOJA Power Switchgear (Australia). Cu o valoare totală de 11,5 milioane de lei, această renovare a contribuit la sporirea fiabilității energetice în alimentarea consumatorilor finali.
- La PDC nr.46 Criuleni a fost implementat un proiect investițional în valoare de 3,5 milioane de lei, care a prevăzut înlocuirea transformatorului de forță cu puterea nominală 4 MVA și tensiunea nominală 110/10 kV.
- Renovarea PD nr.11: în baza unui proiect investițional în valoare de 7,25 milioane de lei a fost montat un nou punct de distribuție cu nivelul de tensiune de 6 kV. Conform proiectului tehnic, PD-11 a fost montat într-un prefabricat compact din beton, fiind înzestrat cu 18 celule de ultimă generație de tip 8DJH, producător „Siemens" (Germania).
- Modernizarea PDC nr. 9 Botanica 110/10 kV: în anul 2021 a fost inițiat un proiect investițional de modernizare a echipamentului parcului de tensiune medie, precum și a protecțiilor prin relee prevăzut pentru doi ani cu un buget de 38,74 de milioane de lei. Astfel, deja au fost montate 28 de celule de ultimă generație de tip NXPLUS C, producător „Siemens" (Germania).
  - Pentru anul 2022 este preconizată instalarea a 31 de celule de același tip, precum și dotarea transformatoarelor de forță cu panouri PRA (protecții prin relee automatizate).
- La fel, au fost realizate lucrări de renovare a părților constructive și anume de renovare a terasamentului în PD nr.41 Vadul lui Vodă, de renovare a îngrădirilor în PDC nr.7 Uzinelor și a unui segment de îngrădire în PDC nr.29 Budești. De asemenea, au fost reconstruite canalele de cablu în IDI-10kV (instalații de distribuție interioare) la PD-11.
- Renovare LEA 110/35 kV: a fost reconstruită capital o porțiune de 5,6 km de LEA-110 kV și au fost schimbați 142 de piloni din beton armat în LEA cu nivele de tensiune de 35 și 110 kV. Aceste lucrări importante asigură o mai mare eficiență economică pentru întreținere și o durată considerabilă de funcționare, sporind, astfel, fiabilitatea alimentării cu energie electrică a consumatorilor și contribuind la dezvoltarea sistemului electroenergetic în ansamblu.

Lucrările de modernizare în rețelele de tensiune medie și joasă au avut un impact direct asupra reducerii substanțiale a duratei întreruperilor și a timpului destinat lucrărilor de întreținere și contribuie la îmbunătățirea parametrilor funcționali a instalațiilor electrice, asigurându-se, astfel, creșterea semnificativă a calității și siguranței în exploatare.

Lucrări de renovare în rețelele de tensiune medie și joasă

Pentru îmbunătățirea calității serviciilor, a securității și siguranței procesului continuu de livrare a energiei electrice, operatorul de distribuție a realizat lucrări de renovare și dezvoltare a rețelelor de tensiune medie și joasă, implementând un volum mare de lucrări conform planului de investiții pentru anul 2021 în valoare de circa 150 de milioane de lei. Astfel, au fost renovate 228,6 km de linii electrice aeriene 0,4 kV și 10 kV, de asemenea 23,5 km de linii electrice în cablu 0,4 kV și 10 kV, au fost construiți circa 30 km de rețea și desfășurate activități de modernizare a arhitecturii rețelelor de tensiune medie prin instalarea separatoarelor de tip XS, RLND, întrerupătoarelor telecontrolate și întrerupătoarelor de sarcină de tip VNA etc. În vederea reconfigurării rețelelor de distribuție de tensiune medie și încorporării în schemele rețelelor a aparatelor de comutație telecontrolate pentru ridicarea selectivității sistemelor de protecție, cu scopul îmbunătățirii indicilor de calitate și reducerii timpului de manevre operative, în 2021 au fost instalate 58 de separatoare fuzibile de tip XS (Cut-Out), 8 separatoare telecontrolate la distanță ITC, 33 de separatoare de linie de tip SL și 19 întrerupătoare de forță tip recloser. De asemenea, au fost construiți 2,2 km de LEA-10kV și 5,7 km LEC-10 kV. Valoarea investițiilor la conceptul noua arhitectură a rețelelor constituie 15,1 milioane de lei.

În cadrul proiectului „50 Fidere TOP” în rețelele de tensiune medie, la sfârșitul lunii decembrie 2021 au fost finalizate lucrări de întreținere și modernizare în 49 de fidere, care au contribuit la o diminuare de 36 % a indicatorului de durată medie de întrerupere în rețeaua electrică (SAIDI) comparativ cu datele istorice, precum și a indicatorilor de frecvență medie a întreruperilor în rețeaua electrică (SAIFI) și de durată medie de întrerupere pentru un consumator (CAIDI).

Evoluţie SAIDI, *h/an*

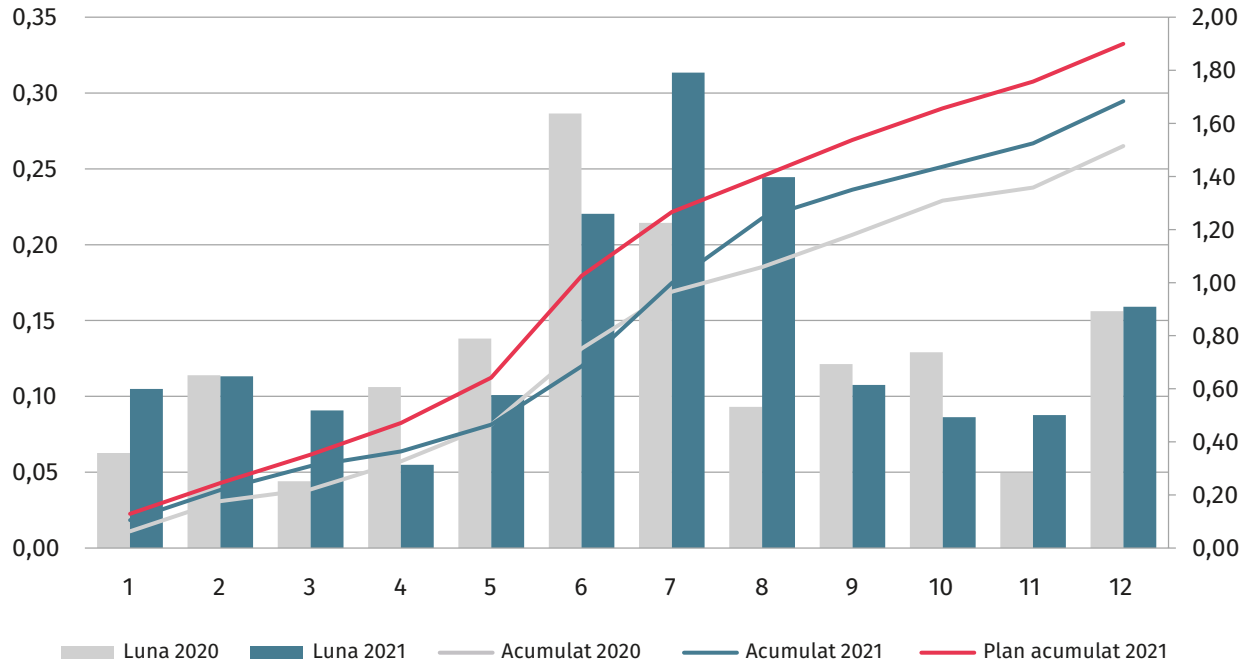

Evoluţie SAIFI, *nº/an*

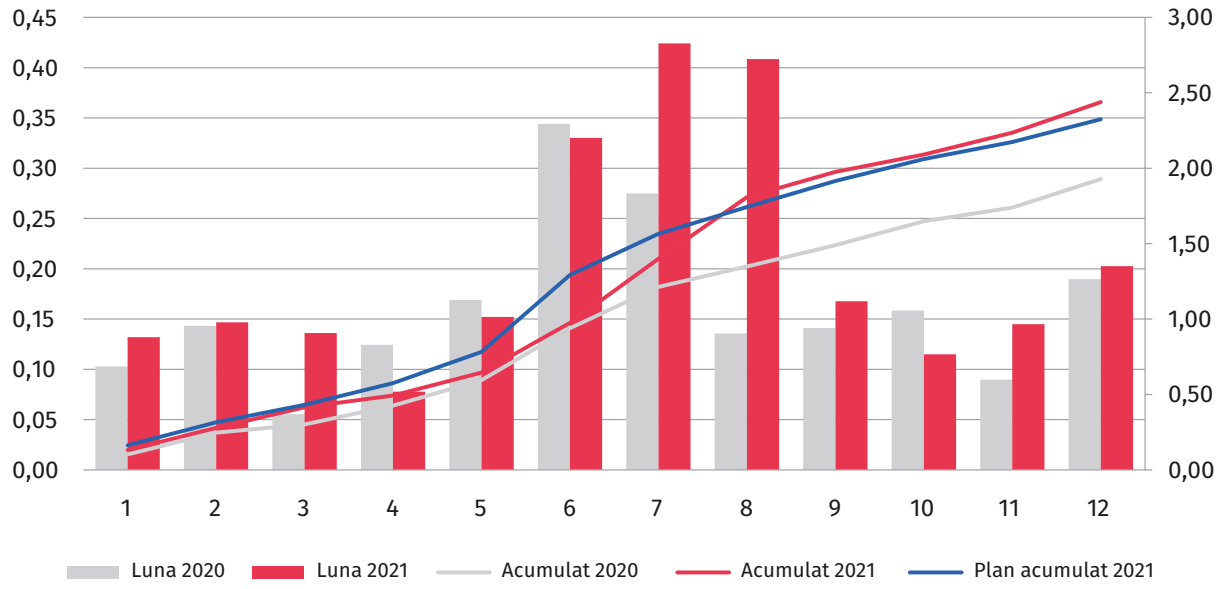

Evoluţie SAIFI, *nº/an*

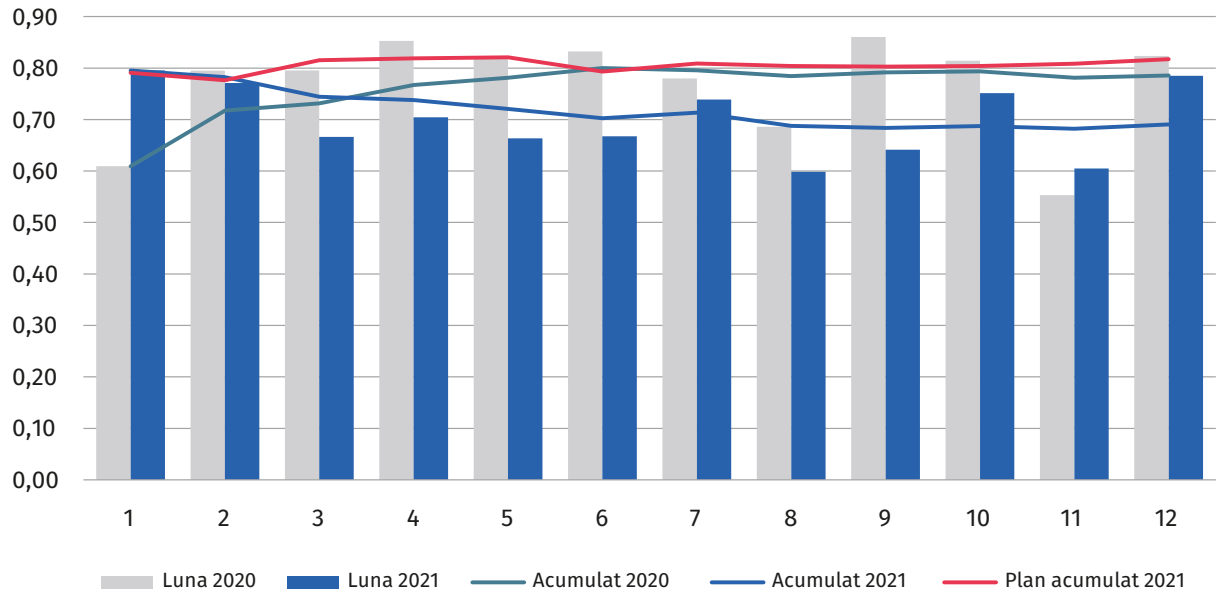

În cadrul proiectului „206 Fidere TOP” în rețelele de tensiune joasă au fost realizate lucrări în 192 de fidere TOP ce au contribuit, de asemenea, la îmbunătățirea indicatorilor de calitate a energiei electrice SAIDI, SAIFI și CAIDI.

Activități de modernizare și îmbunătățire a calității de măsurare

În domeniul controlului energetic în 2021 au fost desfășurate activități de creștere a indicatorilor de evidență și îmbunătățire a securității instalațiilor și eficienței energetice. Conform planului de modernizare și îmbunătățire a calității de măsurare au fost desfășurate activități în valoare de circa 33 de milioane de lei, ce au constat în montarea, schimbarea, extragerea și centralizarea contoarelor, de asemenea, normalizări și renovări.

Dezvoltarea sistemelor informaționale, a parcului auto și condițiilor de muncă

În anul 2021 societatea a investit circa 24 de milioane de lei în dezvoltarea și îmbunătățirea sistemelor informaționale de gestiune, renovarea parcului auto și îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru angajați. Un exercițiu important al anului a fost finalizarea implementării sistemului unic SAP, un proiect relevant ce a înlocuit sistemele interne de gestiune SIE, SGA și OCL. Cu ajutorul platformei tehnologice de aplicații și integrare, aplicațiile instrumentului SAP permit Societății să-și îmbunătească procesele interne și să-și eficientizeze activitatea.

În anul 2021 societatea a primit la balanța sa active cu titlu gratuit în valoare de 24 de milioane de lei.

Investiții în mobilitate

Prestarea serviciilor calitative și soluționarea operativă a incidentelor din rețelele electrice necesită o bună mobilitate a personalului, lucru care este asigurat cu ajutorul parcului de automobile de care dispune întreprinderea ÎCS „Premier Energy Distribution” SA.

Pe parcursul anului 2021 parcul auto al întreprinderii a fost reînnoit prin achiziția a nouă autoturisme de model Suzuki Vitara și trei unități de model Ford Ranger XL cu platformă telescopică, care au fost repartizate în sectoarele de distribuție ale companiei. Automobilele cu mecanisme speciale sunt utilizate pentru realizarea lucrărilor la înălțime de către personalul serviciului operativ 24/24h și care contribuie la siguranța angajaților, minimizarea duratei de realizare a lucrărilor în rețelele electrice, localizarea ruptu-

rilor de conductoare, precum și restabilirea operativă a furnizării energiei electrice către consumatorii finali.

Reînnoirea parcului de automobile reprezintă o investiție în asigurarea mobilității și securității personalului, deservirea rapidă a consumatorilor și protejarea mediului împotriva poluării.

Principalii indicatori nefinanciari de performanță, relevanți pentru activitatea entității, de asemenea, includ:

	2021	2020
Pierderi de energie, %	7,49	7,57
SAIDI, *h*	1,68	1,52
SAIFI, *nr.*	2,44	1,93
CAIDI, *nr.*	0,69	0,79
Indicele de frecventa, %	1,64	0,67
Indicele de gravitate, %	0,03	0,01

An de an întreprinderea desfășoară proiecte de renovare conform planului investițional aprobat de ANRE pentru îmbunătățirea eficienței și pentru creșterea calității serviciilor. Dincolo de beneficiile evidente pentru consumatori și de efectul pozitiv asupra rezultatelor operaționale ale companiei, acest efort se reflectă și în contribuția directă la dezvoltarea economiei moldovenești.

În anul 2021 indicatorii de calitate SAIDI și CAIDI au fost ușor afectați față de anul 2020 din cauza condițiilor meteo nefavorabile înregistrate pe parcursul anului.

Astfel, indicele SAIDI a constituit 1,68 ore. Acesta reprezintă durata medie a întreruperilor în rețea și indică operativitatea repunerii furnizării energiei electrice de către operatorul sistemului de distribuție.

Indicatorul SAIFI în 2021 a avut valoarea de 2,44. Acest indicator reprezintă numărul mediu de întreruperi suportate de consumatorii deserviți de operatorul de distribuție și indică asupra stării tehnice a rețelelor de distribuție și efectele investiționale și de mentenanță asupra acestora realizate în timp.

În 2021 pierderile din rețea au fost în continuă descreștere și au constituit 7,49 %. Pentru referință, în anul 2000 acestea constituiau 32,3 %, în 2010 - 13,9 %, iar în 2014 – 9,5 %.

Recertificarea sistemelor de management

Pentru îmbunătățirea continuă a serviciilor prestate ÎCS „Premier Energy Distribution" SA implementează cele mai performante sisteme de gestiune și realizează anual investiții semnificative, cu impact major asupra fiabilității livrărilor de energie electrică și a indicatorilor de calitate.

În conformitate cu normele din domeniul de certificare, parcurgând cu succes toate etapele auditului extern de supraveghere, **în anul 2021 ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a primit confirmarea certificatelor sistemului de management, care atestă că întreprinderea a implementat și menține un Sistem de Management al Calității, Mediului Ambiant și Sănătății și Securității în Muncă, conform cerințelor din standardele ISO 9001:2015, ISO 14001:2015 și ISO 45001:2018, cele mai înalte și riguroase, apreciate la nivel internațional.**

Procesul de audit a fost desfășurat de la distanță de către o echipa de auditori externi de la organismul de certificare Societatea Română pentru Asigurarea Calității în luna februarie, curent.

Sistemul de management integrat este un instrument eficient, care permite companiei, indiferent de poziționarea pe segmentul său de activitate:

- să-și îmbunătățească continuu performanțele;
- să identifice si să controleze impactul serviciilor sale asupra clienților, personalului și mediului;
- să gestioneze sistematic procesele identificate;
- să stabilească obiectivele si sarcinile respective pentru a le îndeplini corespunzător și a demonstra realizarea lor.

Standardul ISO 9001:2015 referitor la Managementul Calității oferă avantajele îmbunătățirii satisfacției clienților, omogenizării serviciului, creșterii eficienței și reducerea costurilor, creșterii rentabilității economice și consolidării imaginii pozitive a companiei, sporirii motivației lucrătorilor pentru rezultate mai bune.

ISO 14001:2015 atestă Implementarea unui Sistem de Management de Mediu și oferă un control eficient al resurselor, obținerea de economii în consumul de apă, energie și alte materii prime, îmbunătățește eficiența proceselor de producție și reduce cantitatea de deșeuri generate. De asemenea reduce riscul de accidente de mediu, îmbunătățește calitatea serviciilor furnizate, îmbunătățește imaginea companiei în fața societății și favorizează relația cu administrațiile locale.

ISO 45001:2018 este un Sistem de Management al Sănătății și Securității Ocupaționale (SSM) și certificarea confirmă că întreprinderea este responsabilă de sănătatea și securitatea în muncă a angajaților și a altor persoane, care pot fi afectate de activitatea ei. Scopul acestui standard este de a furniza un cadru adecvat pentru a gestiona riscurile și oportunitățile referitoare la SSM, de a preveni rănirea și îmbolnăvirea lucrătorilor, de a asigura locuri de muncă sigure și sănătoase. Implementarea SSM permite întreprinderii gestionarea propriilor riscuri în acest domeniu și îmbunătățirea performanței obținute, contribuind și la îndeplinirea cerințelor legale existente.

Certificatele de conformitate obținute de către ÎCS „Premier Energy Distribution" SA sunt valabile 3 ani din data emiterii acestora. În această perioadă întreprinderile vor fi verificate suplimentar prin două misiuni de audit de supraveghere.

Societatea Română pentru Asigurarea Calității este liderul pieței de certificare si evaluare a conformității din Romania de peste 25 de ani si unul dintre organismele importante din Europa Centrala si de Est. Are o experiență bogată în certificarea mai multor întreprinderi din domeniul electroenergetic.

Protecția mediului înconjurător și gestionarea responsabilă a resurselor

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA conștientizează care este impactul asupra mediului produs de activitățile sale în zonele în care acestea se desfășoară, motiv pentru care compania acordă o atenție specială protecției mediului înconjurător și utilizării eficiente a resurselor naturale pentru satisfacerea cererii energetice. În ceea ce privește mediul înconjurător ÎCS „Premier Energy Distribution" SA acționează dincolo de îndeplinirea cerințelor legale și a altor cerințe cu privire la mediu, pe care le adoptă în mod voluntar, implicându-i pe furnizori, lucrând cu diverse grupuri de interes și promovând utilizarea responsabilă a energiei.

Angajamente

- Contribuirea la dezvoltarea sustenabilă prin eficiență ecologică, utilizarea rațională a resurselor naturale și energetice, minimizarea impactului asupra mediului, promovarea inovației și a utilizării celor mai bune tehnologii și procese disponibile.
- Contribuirea la atenuarea și adaptarea la schimbările climatice prin intermediul energiilor cu nivel scăzut al amprentei de carbon și al celor regenerabile, la promovarea economisirii și eficienței energetice, la aplicarea noilor tehnologii.
- Integrarea criteriilor de mediu în procesele de afaceri, în noile proiecte, activități, produse și servicii, precum și în selectarea și evaluarea furnizorilor.
- Minimizarea efectelor adverse asupra ecosistemelor și încurajarea conservării biodiversității.
- Promovarea utilizării eficiente și responsabile a apei, stabilind activitățile destinate unei cunoașteri mai bune a acestei resurse și îmbunătățirii modului de gestionare a apei.
- Garantarea prevenirii contaminării prin îmbunătățire continuă, prin utilizarea celor mai bune tehnici disponibile și prin analiza, controlul și minimizarea riscurilor de mediu.

Dezvoltarea sustenabilă

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA activează pentru satisfacerea necesităților energetice ale clienților săi în forma cea mai responsabilă. Aceasta implică operațiuni sigure, care generează un impact redus mediului ambiant și permite menținerea unei relații de încredere cu toate grupurile interesate de activitățile pe care le desfășoară.

Întreprinderea acordă o atenție deosebită protecției mediului și utilizării eficiente a resurselor naturale necesare pentru satisfacerea cerințelor clientului și a celor legale.

În activitatea sa pe acest segment ÎCS „Premier Energy Distribution” SA aplică angajamentul de protecție a mediului ambiant, expus clar în „Politica de responsabilitate social corporativă”. De asemenea, pentru îmbunătățirea gestionării aspectelor de mediu în cadrul întreprinderii a fost implementat și certificat sistemul de management de mediu în conformitate cu cerințele ISO 14001:2015. La fel, periodic au loc audituri interne și externe în scopul identificării măsurilor preventive și de îmbunătățire continuă a proceselor.

Planificarea în domeniul mediului ambiant

Planificarea acțiunilor și obiectivelor în domeniul mediului ambiant are loc în conformitate cu strategia corporative și cu cerințele următoarelor documente interne: „Politica de responsabilitate social corporativă” și „Politica cu privire la sustenabilitatea de mediu, socială și de guvernanță”. Modelul de management de mediu are la bază standardul internațional ISO 14001 și este o parte fundamentală a sistemului de management integrat al calității, mediului ambiant și sănătății și securității ocupaționale în cadrul întreprinderii. La fel, planificarea de mediu este inclusă în „Planul de calitate, mediu ambiant și sănătate și securitate ocupațională”. Acest plan conține strategiile și liniile de acțiune, care definesc liniile directoare pentru întreprindere.

Pentru realizarea obiectivelor și a planurilor de îmbunătățire propuse în domeniul mediului ambiant, întreprinderea își planifică anual resurse financiare, atât la capitolul investiții, cât la cel de cheltuieli. Totodată, treptat, întreprinderea a pus accentul și se orientează spre îmbunătățirea infrastructurii de distribuție a energiei electrice,

Liniile de acțiune „Planul de calitate, mediu ambiant și sănătate și securitate ocupațională”

optând pentru investiții ce au impact pozitiv asupra mediului, spre exemplu: extragerea și eliminarea instalațiilor electrice contaminate cu PCB-uri, înlocuirea întreruptoarelor cu ulei cu unele cu vid, înlocuirea transformatoarelor vechi cu unele noi și altele.

Pentru anul 2021 au fost stabilite zece obiective generale în domeniul mediului ambiant, nivelul de realizare al acestora fiind ilustrat în tabelul ce urmează.

Obiective stabilite pentru 2021	
Reducerea consumului mediu de apă per angajat cu 0,2 % față de anul precedent.	
Reducerea consumului mediu de energie electrică per angajat cu 0,5 % față de anul precedent.	
Menținerea consumului de hârtie per angajat la nivelul anului 2020.	
Conștientizarea și instruirea personalului propriu cât și al antreprenorilor în domeniul mediului ambiant în corespundere cu planul de instruire pentru anul 2021.	
Participarea în acțiuni de plantare a arborilor sau curățenie în parcurile naturale.	
Controlul riscurilor asupra avifaunei în LEA TÎ (montare instalații antipăsări)	
Participarea în acțiuni de conștientizare a societății în materie de schimbare climatică (Ora Planetei 2021).	
Reducerea numărului de transformatoare contaminate cu PCB-uri aflate în funcțiune.	
Acțiuni de comunicare de mediu pe plan intern și extern.	
Renovarea autorizațiilor de mediu pentru centrele de muncă, ce expiră în anul 2020.	

Legendă:

îndeplinit parțial îndeplinit neîndeplinit

Instruirea și conștientizarea în domeniul mediului ambiant

Gestionarea deșeurilor sau managementul deșeurilor a devenit un domeniu de activitate care necesită a fi îmbunătățit și transformat spre dezvoltarea și evoluarea sustenabilității, urmărind obiective de protejare, păstrare și îmbunătățire a calității mediului ambiant, a grijii pentru sănătatea umană, precum și obiective de asigurare a utilizării eficiente și raționale a resurselor naturale, de promovare a principiilor de economie circulară, de asigurare a unor oportunități economice noi și contribuire la competitivitate pe termen lung. Obiectivul major al întreprinderii este tocmai stabilirea acestui echilibru între activitatea și dezvoltarea întreprinderii în cadrul său industrial și protecția mediului ambiant prin asumarea responsabilităților de identificare a deșeurilor generate, colectarea selectivă și reciclarea lor, gestionarea și asigurarea depozitării deșeurilor în locuri adecvate. Astfel, pe parcursul anului 2021 au fost organizate două cursuri la tema „Gestiunea deșeurilor în cadrul întreprinderii”, la care au participat 15 angajați ai companiei și un curs de „Management de mediu” pentru 2 angajați. În total la aceste teme au avut loc 51 ore de instruire.

Respectarea cadrului legal

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA asigură o monitorizare continuă a evoluției legislației din domeniul mediului ambiant pentru a anticipa orice schimbare ce ar putea influența afacerea și pentru a se adapta la noile cerințe.

Părților interesate le-au fost oferite diverse instrumente și metode de recepționare a reclamațiilor, inclusiv a celor de mediu, fiind asigurată și tratarea adecvată a reclamațiilor de acest tip.

În anul 2021 compania a recepționat 8 interpelări, dintre care 0 reclamații și 8 adresări cu privire la diverse aspecte de mediu.

Pe segmentul comunicării cu părțile interesate au fost acceptate invitațiile autorităților de mediu

pentru delegarea reprezentanților întreprinderii la ședințele de lucru privind următoarele teme:

- Planul național de implementare pentru Republica Moldova în temeiul convenției de la Stockholm privind poluanții organici persistenți (februarie 2021);
- Inventarul național al emisiilor de gaze cu efect de seră și a Comunicării Naționale Cinci a Republicii Moldova către Convenția-cadru a ONU cu privire la schimbarea climei (iunie 2021);
- Evenimentul consultativ „Direcții strategice privind dezvoltarea serviciilor climatice în Republica Moldova" (decembrie 2021).
- Pe lângă autoritățile naționale, întreprinderea a colaborat și cu alte părți interesate privind protecția mediului ambiant, în anul 2021 printre acestea am menționa:
- PNUD Moldova în cadrul proiectului Avansarea Planificării Naționale a Adaptării la Schimbările Climatice a Republicii Moldova- 2 (PNA/NAP2);
- Diverse aspecte de colaborare cu întreprinderi din țară.

La fel, în urma controalelor ecologice efectuate de Agențiile și Inspecțiile pentru Protecția Mediului au fost emise recomandări și sugestii, precum și propuneri în ceea ce privește colaborarea în vederea îmbunătățirii unor activități de mediu. În anul 2021, în legătură cu necesitatea renovării autorizației pentru emisia poluanților în atmosferă de la sursele fixe de poluare, întreprinderea a solicitat la cerere realizarea controlului ecologic din partea autorităților de mediu în centrul de muncă Nisporeni.

Instrumente privind monitorizarea cerințelor legale

Instrumentele și metodologiile joacă un rol important în activitatea întreprinderii ÎCS „Premier Energy Distribution" SA. De exemplu, în 2021 a fost folosită aplicația SALEM, care permite identificarea continuă și evaluarea anuală a cerințelor legale în domeniul mediului ambiant. În total, aplicația SALEM conține 42 de legi/norme/permise cu 202 de cerințe de mediu de nivel local.

Periodic, în dependență de modificările apărute în legislația națională, personalul a fost informat prin intermediul buletinelor informative interne despre ultimele noutăți și schimbări în domeniul legislativ. Pe parcursul anului 2021 au fost distribuite prin e-mail 5 buletine informative interne, cu referințe la legislația de mediu.

Raportul de evaluare a cerințelor legale de mediu pentru anul 2021 a confirmat că activitatea întreprinderii a corespuns tuturor cerințelor legale în vigoare.

Integrarea criteriilor de mediu. Consumul de energie și combustibil în cadrul organizației

Consumul total de energie în cadrul întreprinderii ÎCS „Premier Energy Distribution" SA îl constituie suma consumurilor directe și indirecte de energie.

Prin consumul direct de energie se are în vedere consumul de combustibil (gaz natural, diesel, benzină) în activitatea proprie a întreprinderii. Consumul indirect de energie se referă la consumul de energie electrică și agent termic în centrele de muncă și instalațiile întreprinderii.

În anul 2021 consumul total de energie în cadrul întreprinderii a înregistrat o creștere nesemnificativă cu circa 3,9 % față de anul 2020. Credem că această creștere a fost condiționată de înregistrarea unor temperaturi mai scăzute în perioada de iarnă din anul 2021, revenirea la serviciu cu prezența fizică a majorității angajaților care au activat de la distanță pe timp de pandemie și

mărirea suprafeței încălzite în urma renovării încăperilor destinate arhivei centrale.

În aceeași perioadă s-a înregistrat o reducere a consumului de combustibil, în general, și, în special, a celui de benzină. Reducerea în cauză s-a produs prin implicarea nemijlocită a unităților operative, în economisirea consumului de combustibil prin optimizarea rutelor, excluderea unor tipuri de deplasări, calificate ca mai puțin utile, și prin alte acțiuni de control și monitorizare, menite să reducă consumul de combustibil. Suplimentar, a continuat renovarea parcului de automobile prin înlocuirea automobilelor de tip vechi cu unele noi cu un consum mai redus.

În ceea ce privește consumul de energie electrică, s-a constatat o reducere a consumului în edificiile administrative. Reducerea s-a datorat continuării înlocuirii lămpilor din edificii cu cele economice de tip LED (de exemplu, în centrul de muncă Chișinău). De asemenea, s-a insistat pe informarea periodică a angajaților privind importanța economisirii resurselor naturale. Au mai fost efectuate verificări periodice, după orele de lucru și în zile de odihnă, dacă angajații au deconectat la plecare receptoarele electrice, funcționarea cărora nu era necesară în absența lor, de exemplu, iluminarea încăperilor și calculatoarelor, climatizoarele și încălzitoarele electrice.

Consumul de gaz natural în 2021 a crescut cu circa 30 % față de anul 2020 și, la fel, această creștere a avut loc din cauza înregistrării unor temperaturi mai scăzute în perioada rece a anului 2021, revenirea la serviciu cu prezența fizică a majorității angajaților, care au activat de la distanță pe timp de pandemie, și mărirea suprafeței încălzite în urma renovării încăperilor destinate arhivei centrale.

Consumul de energie în cadrul organizației

	2021	2020
Consum total de energie provenită din surse neregenerabile, GJ	**18.459,54**	**18.606,01**
Consum gaz flotă proprie (metan / propan), GJ	542,05	517,89
Consum benzină, GJ	7.865,69	8.224,22
Consum motorină, GJ	10.051,79	9.863,89
Consum de energie, GJ	**15.623,09**	**14.194,10**
Consum de energie electrică, GJ	7.629,74	7.733,34
Consum agent termic, GJ	3.106,61	2.736,37
Consum gaz încălzire clădiri, GJ	4.886,74	3.724,40
Consum total de energie, GJ	**34.082,63**	**32.800,11**

Datele despre consumul de energie au fost obținute prin intermediul măsurărilor, facturilor emise sau datelor înregistrate de contoarele instalate. Suplimentar, pentru acele centre de muncă unde întreprinderea a avut dislocați angajați în edificii gestionate de terți, iar datele ce țin de consumuri nu a fost posibil de separat prin aparate de evidență, pentru a raporta și consumurile și a acestui personal propriu, au fost efectuate calcule estimative ale consumurilor astfel încât obiectul raportării să cuprindă tot personalul întreprinderii. Calculele finale a energiei au fost efectuate în baza datelor anuale privind cantitățile de combustibil și energie consumate. La fel, au fost realizate conversiile necesare efectuării acestei calculări, utilizând factori de conversie prestabiliți (exemplu de surse de factori de conversie utilizați: IEA - International Energy Agency, IPCC - Intergovernmental Panel on Climate Change).

Consum total de energie, *GJ*

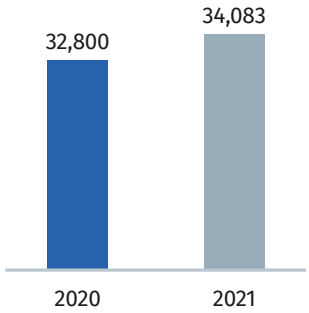

Nota: *Valori utilizate: densitate gaz natural 0,808 kg/m³, densitate benzină 0,7475 kg/l, densitate motorină 0,8325 kg/l, PCI gaz natural 47,585 MJ/kg, PCI benzina 44,3 MJ/kg, PCI motorină 43 MJ/kg.*

Atenuarea și adaptarea la schimbările climatice. Emisii în atmosferă

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA este preocupată de problema schimbărilor climatice și în acest sens și-a propus lansarea mai multor acțiuni, ce ar contribui la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. Utilizarea rațională și eficientă a energiei este unul din pilonii fundamentali în politica întreprinderii. Angajamentul privind utilizarea eficientă a energiei nu este doar un angajament intern, acesta este promovat constant și în rândul antreprenorilor și furnizorilor săi.

Întreprinderea a reușit să mențină și în anul 2021 tendința obținută în anii precedenți privind reducerea nivelului de emisii atmosferice, în special, a gazelor cu efect de seră (GES). *A se vedea tabelul comparativ pentru anii 2021 și 2020*. Principalele acțiuni realizate de întreprindere de-a lungul anilor și care au contribuit la această reducere au fost:

- **consumul de combustibil:** optimizarea proceselor în unitatea de transport și implicarea unităților operative în acțiuni de analiză și optimizare a rutelor parcurse; renovarea parcului de automobile prin înlocuirea celor de tip vechi cu automobile care au un consum mai mic; dotarea cazanelor cu termostat pentru reglarea temperaturii;
- **energie electrică:** înlocuirea instalațiilor și echipamentelor electrice cu unele cu un consum mai redus de electricitate;
- **instruire și conștientizare:** personalul propriu și cel al antreprenorilor privind angajamentul întreprinderilor față de mediul ambiant și importanța unui consum eficient și responsabil;
- În anul de analiză și în cel precedent, în cantitatea emisiilor indirecte de gaze cu efect de seră, întreprinderea a luat

Emisiile directe și indirecte de gaze cu efect de seră

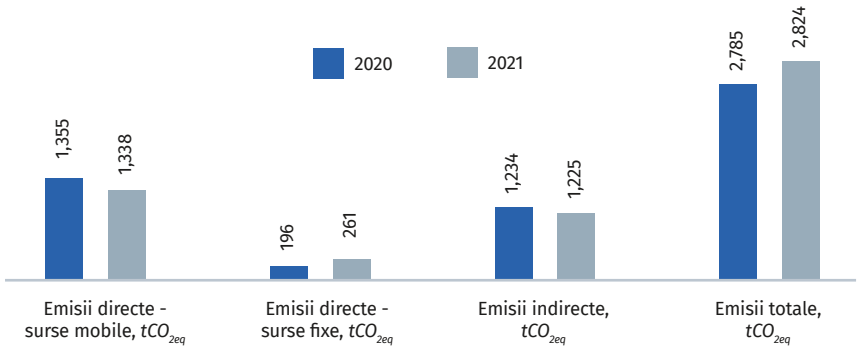

Nota: *Pentru calculul emisiilor directe de gaze cu efect de seră au fost incluse emisii de: CO2, CH4, și emisii de N2O. Datele privind emisiile de gaze cu efect de seră provenite din surse fixe și surse mobile au fost calculate în baza datelor privind consumul de combustibil incluse în acest raport. Emisiile directe de gaze sunt generate de sursele mobile (parcul auto) și surse fixe din centrele de muncă ale întreprinderii. Metodologia de calcul a emisiilor provenite din surse mobile este produsul dintre consumul de combustibil, densitatea acestuia, puterea calorică superioară/inferioară și factorul de emisie. Emisiile de la sursele fixe pentru consumul de combustibil se calculează similar. Emisiile indirecte de gaze au fost calculate prin multiplicarea consumului de electricitate sau, respectiv, a consumului de agent termic la factorul de emisie pentru fiecare din aceste consumuri. Sursa factorilor de emisie utilizați: IEA (International Energy Agency- IEA_CO2 Emissions from fuel combustion), IPCC - Intergovernmental Panel on Climate Change*

în considerație și alți factori care duc indirect la înregistrarea acestor emisii. Printre aceștia se numeră emisiile de CO_2, create în urma necesității deplasării angajaților întreprinderii în interes de serviciu cu avionul sau trenul și emisiile normate de gas SF_6 din instalațiile electrice achiziționate în ultimii ani.

Integrarea criteriilor de mediu. Consumul responsabil de resurse

Cele mai importante consumuri, ce ar avea un impact semnificativ asupra mediului, sunt cele de ulei dielectric, energie electrică, apă, gaz, hârtie și combustibili.

În anul 2021 s-a înregistrat creșterea consumului de materiale față de anul anterior, după cum urmează:

- Consumul de anticorozivi a înregistrat o crește cu aproape 5 % și acest lucru este legat de volumul de lucrări realizate de întreprindere, unde se utilizează acest produs.
- Volumul de ulei auto utilizat, care este adăugat în motoarele automobilelor aflate în proprietatea întreprinderii, datorită consumului tehnologic normat a crescut cu circa 9%.

Ca rezultat, s-a constatat că în anul de referință consumul total de materiale cu un posibil impact asupra mediului ambiant s-a micșorat cu circa 16%.

Cele mai importante **reduceri ale consumului de materiale** s-au observat la:

- ulei dielectric, care s-a micșorat cu circa 17% față de anul 2020, deoarece au fost realizate mai puține lucrări de reparații la transformatoarele stațiilor electrice de transformare legate de înlocuirea uleiului dielectric în anul de analiză, dar și de înlocuirea transformatoarelor electrice vechi cu unele moderne, care conțin o cantitate mai mică de ulei la aceleași caracteristici tehnice sau în general sunt de tip închis și nu este necesar schimbul de ulei. Pentru convertirea din litri în tone a cantităților de ulei dielectric consumat în anul 2021 s-a utilizat coeficientul de conversie de 880,5 kg/m3, specificat în actele prezentate de furnizorul de ulei.
- hârtie – 25%,
- vopsea și solvenți cu 16%,
- dezinfectanți cu circa 10%.

Materialele utilizate sunt procurate atât de la furnizorii externi, care activează pe piața națională, cât și de la unii furnizori din afara țării. Precizăm că s-au înregistrat cazuri când unele tipuri de materiale, precum sunt anticorozivii, vopseaua, diluanții și altele, au fost procurate de către antreprenorii, care au realizat lucrări specifice în in-

Consumul de materiale provenite din surse neregenerabile și regenerabile, 2020-2021 (tone)

Materiale utilizate (hârtie, hârtie reciclata, toner, cartușe, etc.)

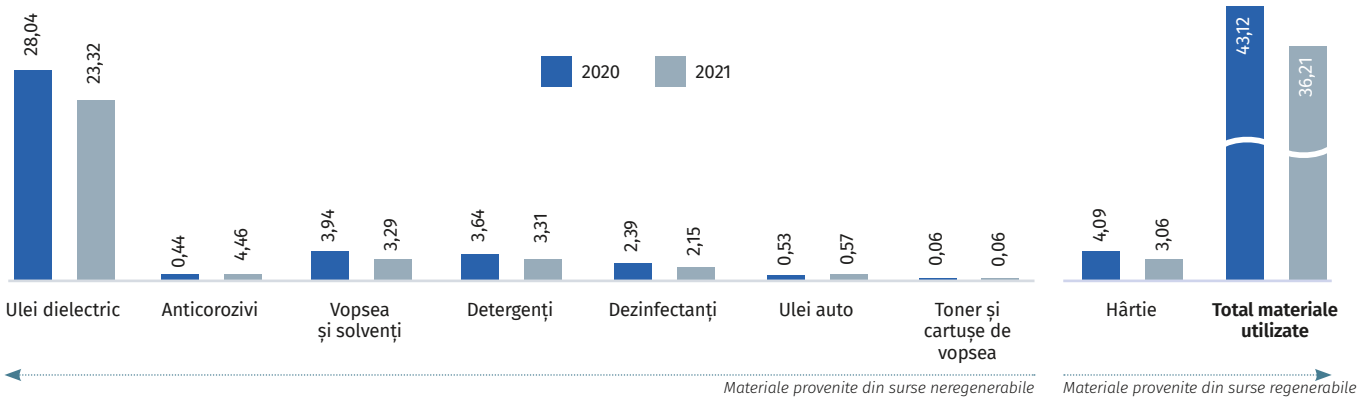

stalațiile electrice ale întreprinderii ÎCS „Premier Energy Distribution" SA, acestea fiind incluse ulterior în actele de îndeplinire a lucrărilor.

Datele privind consumul de materiale reflectă cantitățile indicate în facturile de procurare sau în actele de recepție a lucrărilor.

Biodiversitate

În conformitate cu politica de responsabilitate social corporativă și politica cu privire la sustenabilitate de mediu, socială și de guvernanță, ÎCS „Premier Energy Distribution" SA și-a asumat angajamentul privind minimizarea efectelor adverse asupra ecosistemelor și promovarea conservării biodiversității. Acest indicator este unul important deoarece teritoriul de activitate în Republica Moldova cuprinde circa 2/3 din teritoriul țării. Este firesc că instalațiile electrice traversează inclusiv ecosistemele înregistrate sau trec prin apropierea ariilor natural protejate. Atât analizele internaționale, cât și cele naționale privind starea biodiversității în țara noastră confirmă că există loc de îmbunătățire la acest capitol. ÎCS „Premier Energy Distribution" SA acționează în un mod responsabil în utilizarea și conservarea resurselor naturale, adoptând măsurile necesare pentru a diminua influența sa asupra mediului ambiant.

Întreprinderea se străduiește să evite și să reacționeze la orice impact potențial al activităților sale în raport cu biodiversitatea și ecosistemele locale. În calitate de distribuitor de energie electrică responsabil, întreprinderea își propune întotdeauna să minimizeze cât mai mult posibil impactul său asupra mediului înconjurător. Dacă nu este posibilă evitarea completă, ÎCS „Premier Energy Distribution" SA va urmări întotdeauna să-și minimizeze impactul și va ajuta la refacerea zonelor afectate și a vegetației.

Angajamente privind conservarea biodiversității

- A nu se limita la respectarea legislației și la dispozițiile de reglementare pentru protecția naturii.
- A încuraja și a contribui la conservarea biodiversității în jurul propriilor instalații, acordând o atenție specială spațiilor protejate.
- A studia impactul activităților și proiectelor asupra mediului, efectele asupra ecosistemelor și a diversității biologice, ținând cont de grupurile de interes.
- A adopta măsuri necesare pentru evitarea și minimizarea posibilelor efecte secundare asupra biodiversității, restaurând zone și soluri degradate.
- A respecta stilurile de viață tradiționale a comunităților locale, care favorizează conservarea și utilizarea durabilă a mediului.

Pentru a identifica datele ce țin de instalațiile electrice, ce puteau influența semnificativ biodiversitatea, s-a ținut cont de „Legea Nr. 1538 din 25.02.1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat", care stabilește bazele juridice ale creării și funcționării fondului ariilor naturale protejate de stat, principiile, mecanismul și modului de conservare, precum și atribuțiile autorităților publice centrale și locale, ale organizațiilor neguvernamentale și ale cetățenilor în acest domeniu.

Lista spațiilor de interes a definit următoarele: arie de protecție specială avifaunistică; arie naturală protejată; arie cu management multifuncțional, monument al naturii, parc național, rezervație peisajeră (de peisaj geografic), rezervație naturală, zonă umedă de importantă internațională și altele.

Curățirea vegetației în zonele de trecere a instalațiilor electrice s-a efectuat prin metode ecologice, fără utilizarea pesticidelor sau a altor substanțe periculoase. Astfel, în interiorul stațiilor de transformare iarba a fost înlăturată prin metode mecanice. Tăierea sau retezarea arborilor care cresc în culoarele de trecere a liniilor electrice s-a realizat manual sau cu ajutorul motoferăstraielor, iar deșeurile de vegetație formate au fost transmise proprietarului terenului sau au fost evacuate la gunoiștile autorizate din localități.

Datele cu privire la instalațiile electrice, care trec sau sunt amplasate pe lângă ariile natural protejate din Republica Moldova sunt estimative deoarece, până la moment, în țară nu au fost stabilite printr-un document legislativ hotarele clare ale ariilor naturale protejate.

Descrierea terenurilor în proprietate, închiriate, gestionate sau adiacente spațiilor naturale protejate sau zonelor de o biodiversitate numeroasă neprotejate*

Afacere	Electricitate
Tip de operațiune	Transport și distributie
Locul de amplasare în ceea ce privește zona protejată	Adiacent
Suprafața afectată, *ha*	0,00
Longitudinea afecțiunii, *km*	259,54
Valoarea biodiversității	rezervație naturală, peisaj protejat, monument natural, zone umede Ramsar, rezervație științifică

Totodată, întreprinderea îndeplinește cerințele dictate de autoritățile de mediu în ceea ce ține de minimizarea posibilelor efecte negative, ce ar

Activități ale ÎCS „Premier Energy Distribution" SA, ce ar putea afecta biodiversitea

Construcția și operarea infrastructurii de transport		Construcția infrastructurilor de transport și distribuție a energiei electrice pot produce o afecțiune temporară asupra faunei prezentă în mediu. Operarea rețelelor electrice poate genera o afecțiune permanentă asupra avifaunei și a vegetației arborifere.
Contaminare atmosferică		Emisiile derivate de la combustie pot afecta mediul abiotic și biotic din jurul instalațiilor.
Conversia habitatului		Schimbările în uzul solului și prezența permanentă a instalațiilor în mediul natural, pot fi cauza afecțiunilor populațiilor de specii prezente în mediu.
Schimbări în procesele ecologice în gama sa naturală de variație		Deșeurile pot produce o afecțiune mediului acvatic prin creșterea nivelului de salinizare, variația ph-ului, schimbări în nivelele de apă etc.

* Conform criteriilor stabilite de către GRI

Legendă: Afecțiune joasă. Afecțiune medie. Afecțiune semnificativă.

Numărul speciilor, habitatul cărora se găsește în zonele afectate de operațiuni*, 2021

Clasa	Nr. specii critic periclitate (CR)	Nr. specii periclitate (EN)	Nr. specii vulnerabile (VU)	Nr. specii aproape amenințate (NT)
Mamifere	10	5	15	-
Păsări	29	8	25	-
Reptile	3	6	-	-
Amfibiene	1	1	7	-
Pești	5	5	13	-

* *Conform datelor incluse în „Cartea Roșie a Republicii Moldova", ediția a treia, Știința, 2015 (nu există listă de specii în IUCN pentru Moldova)*

putea fi provocate de instalațiile electrice asupra habitatelor prezente în apropierea acestora.

Pentru minimizarea acestor afecțiuni, întreprinderea aplică proceduri de control operațional, iar pentru instalațiile ce ar putea prezenta un risc mai ridicat asupra mediului ambiant sunt definite planuri de acțiuni în caz de urgențe de mediu, acestea având ca scop prevenirea incidentelor sau minimizarea posibilelor daune în cazul declanșării lor. La fel, periodic au loc simulări privind urgențele de mediu pentru a verifica funcționarea procedurilor definite.

Adițional la identificarea posibilelor afecțiuni a biodiversității, sunt identificate speciile de floră și faună prezente în proximitatea instalațiilor electrice amplasate în spațiile natural protejate sau în apropierea acestora. Informația prezentată în tabel reflectă numărul și clasificarea speciilor prezente în mediul instalațiilor electrice în anul 2021, clasificate în corespundere cu gradul de protecție.

Inițiative și acțiuni

În anul 2021 nu au fost realizate proiecte noi de dezvoltare a rețelelor electrice, ce ar fi putut afecta biodiversitatea nici în ariile naturale protejate, nici și în afara acestora, deoarece în cea mai mare parte întreprinderea ÎCS „Premier Energy Distribution" SA efectuează lucrări de renovare a instalațiilor deja existente. Drept factor de influență asupra biodiversității ar putea fi considerate lucrările de retezare a crengilor și tăierea copacilor în zona culoarelor liniilor electrice aeriene existente, lucrări obligatorii pentru întreprindere în conformitate cu cerințele normativ tehnice. În acest sens, ca măsură compensatorie întreprinderea și-a stabilit și în 2021 ca obiectiv plantarea arborilor în zonele destinate pentru acest scop din diferite localități ale țării.

Acțiunile de educație și conștientizare în domeniul mediului ambiant au ca scop sensibilizarea angajaților întreprinderii, precum și a altor părți interesate în acest sens, în special, clienții și copii. În 2021 la această temă au fost emise comunicate de mediu, au avut loc discuții cu consumatorii, au fost publicate postări pe rețeaua de socializare Facebook și pe pagina web a întreprinderii.

Și în anul 2021 întreprinderea a continuat să desfășoare acțiuni de mediu menite să amelioreze și să îmbunătățească climatul ecologic din țară. Astfel că la 19 noiembrie 2021 o echipă de peste 30 de angajați ai întreprinderii ÎCS „Premier Energy Distribution" SA și-a dedicat ziua de muncă efortului național de înverzire a spațiilor „Plantează-ți viitorul". În colaborare cu ocolul silvic Criuleni și primăria satului Izbiște (r-nul Criuleni) au fost plantați peste 3.000 de puieți de salcâm cu scopul de a contribui la regenerarea naturală a unui spațiu de un hectar de pădure aflat chiar la marginea localității, completând astfel fondul forestier al țării.

Utilizarea eficientă și responsabilă a apei. Consumul de apă în cadrul întreprinderii

Pentru ÎCS „Premier Energy Distribution" SA apa este unul dintre aspectele importante în ceea ce ține de performanța de mediu și acesta a fost inclus de către managementul de vârf al întreprinderii ca un aspect separat în compartimentul Mediu Ambiant al Politicii de Responsabilitate Social Corporative. Managementul apei în cadrul întreprinderii se bazează pe utilizarea responsabilă a acesteia. Conștientizând problema tot mai stringentă a reducerii resurselor de apă pe glob, întreprinderea își stabilește acțiuni de reducere a consumului de apă.

Astfel, grație educării și conștientizării cu privire la măsurile de reducere a consumului de apă și importanța acesteia; renovării infrastructurii existente și înlocuirii echipamentelor vechi cu unele noi mai eficiente deja de mai mulți ani se înregistrează reducerea volumului de apă consumată în cadrul întreprinderilor.

Datele referitoare la cantitățile de apă consumate în cadrul întreprinderii sunt preluate din facturile primite de la furnizorii de apă în baza contractelor de prestare a serviciului de alimentare cu apă și canalizare și în baza calculelor pentru personalul localizat în edificiile și clădirile aflate în gestiunea terților. Volumul de apă consumat raportat se compune din cei 4.803 m³, captați din rețeaua de distribuție, și circa 25 m³ de apă îmbuteliată. Deversarea apei în rețeaua publică de canalizare se realizează planificat și se gestionează în baza contractelor pentru acest tip de serviciu de către întreprinderile autorizate.

Prevenirea contaminării.

Gestionarea deșeurilor

În cadrul sistemului de management de mediu (ISO 14001:2015) implementat, ÎCS „Premier Energy Distribution" SA dispune de proceduri de control și gestiune a deșeurilor formate în urma activității, aceste documente definind modul de separare, stocare și control asupra lor. Întreprinderea consideră prioritară reciclarea deșeurilor formate prin intermediul operatorilor autorizați sau valorificarea energetică în locul depozitării acestora la gunoiștile autorizate.

În 2021 pentru realizarea activității de gestionare a deșeurilor întreprinderea a acționat în conformitate cu procedurile stabilite. Acest fapt i-a permis controlul adecvat asupra acestui aspect prin definirea proceselor de identificare, păstrare/stocare, controlul și gestionarea deșeurilor.

Consum de apă și modul de deversare		2020	2021
Consumul de apă pe surse	Consum de apă în edificii, *m³*	**6.221,00**	**4.828,00**
	Consum total de apă, *m³*	**6.221,00**	**4.828,00**
Cantitatea totală de apă uzată deversată, defalcată pe calitate și destinație;	Apă vărsată în rețeaua publică, *m³*	**5.916,00**	**4.615,00**
	Apă vărsată în fosa septică, *m³*	**280,00**	**213,00**
	Volumul total vărsat, *m³*	**6.196,00**	**4.803,00**

Gestionarea deșeurilor nepericuloase, 2020–2021, *tone*

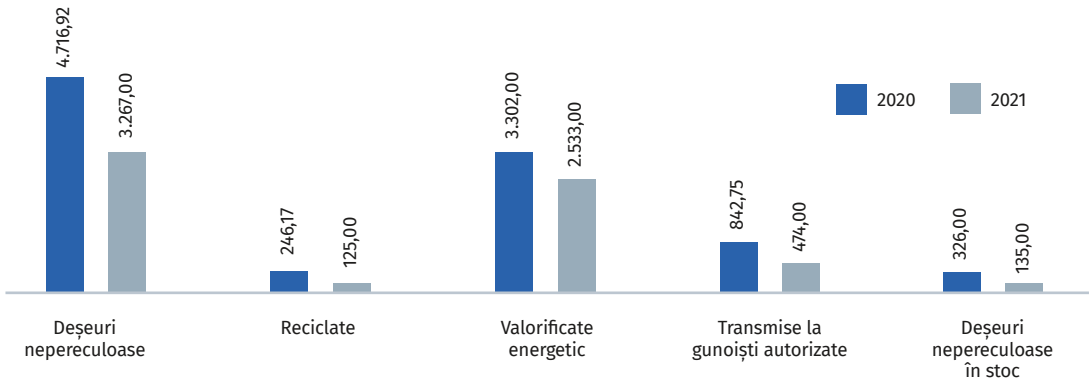

Datele acumulate confirmă o descreștere a cantității totale de deșeuri generate și gestionate corespunzător prin reciclare, valorificare energetică sau transmise la gunoiști autorizate.

Printre deșeurile nepericuloase care au fost transmise spre eliminare sau valorificare către un operator autorizat în anul 2021 avem:

- deșeuri de metal uzat,
- deșeuri din construcții,
- deșeuri anvelope uzate,
- deșeuri izolatoare porțelan,
- deșeuri vegetale (crengi și arbori în urma lucariilor de întreținerea a lea),
- deșeuri de echipamente electrice și electronice,
- deșeuri hârtie,
- deșeuri medicale,
- deșeuri din plastic,
- deșeuri menajere,
- deșeuri sticlă,
- altele.

Gestionarea deșeurilor periculoase

Printre deșeurile periculoase gestionate (acumulate și transmise la un operator autorizat) pe parcursul anului 2021 au fost gestionate:

- baterii și pile - acumulate în cadrul întreprinderii, dar și colectate de la angajații și clienții ce vizitează sediile și oficiile întreprinderii, care și în anul 2021 au înregistrat o creștere a cantităților, fapt ce denotă sensibilizarea consumatorilor, ce vizitează oficiile ÎCS „Premier Energy Distribution" SA în ceea ce privește problemele actuale de mediu;
- deșeuri biosanitare - deșeuri formate în cadrul punctului medical ce activează în cadrul întreprinderii;

Gestionarea deșeurilor periculoase, 2020–2021, *tone*

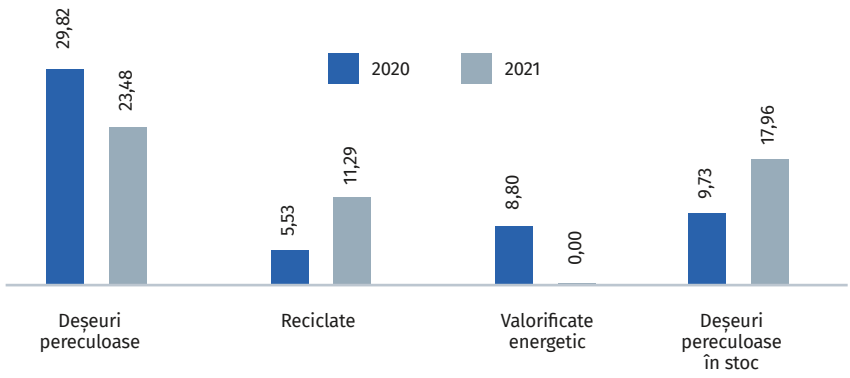

- deșeuri de silicagel – formate în cadrul procesului de exploatare a instalațiilor electrice ce conțin ulei dilectric;
- deșeuri tuburi fluorescente – utilizate la iluminarea clădirilor și încăperilor întreprinderii.
- Deșeuri toner și respectiv cartușe de toner.

În general, în anul 2021 întreprinderea au înregistrat o reducere cu circa 21 % față de anul anterior a cantității de deșeuri periculoase gestionate.

În ceea ce privește modul de tratare a deșeurilor periculoase prioritar s-a pus accentul pe reciclare, ori de câte ori acest lucru a fost posibil.

În conformitate cu legislația Republicii Moldova gestionarea deșeurilor toxice și periculoase se realizează în baza contractelor încheiate cu întreprinderi special autorizate în acest sens de către autoritățile de mediu, care, la fel, stabilește modul de tratare a deșeurilor preluate. În acest sens ÎCS „Premier Energy Distribution" SA în baza listelor oferite de către autoritatea de mediu, a identificat agentul economic autorizat, care în 2021 a preluat deșeurile și în baza contractelor semnate le-a gestionat prin reciclare, valorificare energetică sau depozitare la o gunoiște autorizată.

Gestionarea instalațiilor contaminate cu bifenili policlorurați (PCB)

Tema instalațiilor contaminate cu PCB este una din cele mai importante în cadrul ÎCS „Premier Energy Distribution" SA și situația acestora este discutată periodic la cel mai înalt nivel în cadrul întreprinderii.

Pentru a preveni riscurile asupra mediului înconjurător și a îmbunătăți controlul asupra acestui aspect și în 2021 a continuat șirul inspectărilor, suplimentare la cele normate, la instalațiile contaminate cu PCB.

În total în anul 2021 au fost extrase din funcțiune și stocate în un loc special amenajat încă 12 întrerupătoare electrice contaminate cu PCB-uri cu masa totală de circa 15 tone. Astfel, la finele anului ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a extras din funcțiune toate instalațiile electrice contaminate cu PCB aflate în proprietatea sa. Următorul obiectiv important în lanțul de activitate la acest aspect este transmiterea spre eliminare și/sau valorificare a acestor instalații către un operator autorizat pentru gestionarea acestui tip de deșeu.

Situația în instalațiile electrice contaminate cu PCB la 31.12.2021, *tone*

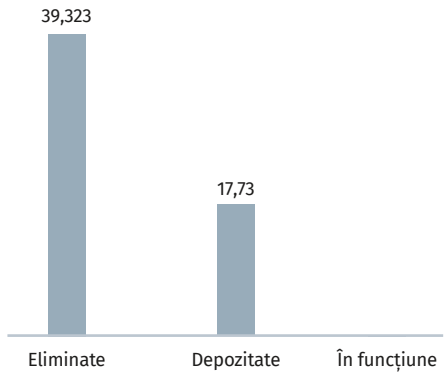

Emisii de gaze cu efect de seră

		2021	2020
Emisiile directe și indirecte de gaze cu efect de seră;	Emisii directe - surse mobile, tCO_{2eq}	**1.338,00**	**1.355,17**
	Emisii directe - surse fixe, tCO_{2eq}	**261,00**	**195,80**
	Emisii indirecte, tCO_{2eq}	**1.225,00**	**1.076,22**
	Emisii totale, tCO_{2eq}	**2.824,00**	**2.627,19**

Gestionare deșeuri periculoase și nepericuloase, *tone*

		2021	2020
Greutatea totală a deșeurilor gestionate, conform tipului și metodei de tratare	**deșeuri nepericuloase,** *tone*	3.267,00	4.716,92
	reciclate	125,00	246,17
	valorificate energetic	2.533,00	3.302,00
	transmise la gunoiști autorizate	474,00	842,75
	deșeuri nepericuloase in stoc	135,00	326,00
	deșeuri periculoase, *tone*	23,48	29,82
	reciclate	5,53	20,09
	valorificate energetic	0,00	0,00
	transmise la gunoiști autorizate	0,00	0,00
	deșeuri periculoase în stoc	17,96	9,73

Materiale utilizate cu un posibil impact ambiental, *tone*

		2021	2020
Materiale utilizate *(hârtie, hârtie reciclată, toner, cartușe, etc.)*	**Materiale provenite din surse neregenerabile**		
	Ulei dielectric	23,32	28,04
	Anticorozivi	0,46	0,44
	Vopsea și solvenți	3,29	3,94
	Detergenți	3,31	3,64
	Dezinfectanți	2,15	2,39
	Ulei auto	0,57	0,53
	Toner și cartușe de vopsea	0.06	0,06
	Materiale provenite din surse regenerabile		
	Hârtie	5,53	20,09
	Total materiale utilizate	0,00	0,00

Interesul pentru persoane

Pentru ÎCS „Premier Energy Distribution" SA este esențială promovarea unui mediu de lucru de calitate, bazat pe respect, diversitate și dezvoltarea personală și profesională. De asemenea, Premier În codul etic al întreprinderii stabilește normele ce trebuie să dicteze comportamentul etic al tuturor angajaților în activitatea lor de zi cu zi și, în special, în ceea ce privește relația și interacțiunea acestora cu toate grupurile de interes.

Angajamente

- Aplicarea celor mai bune practici privind identificarea, captarea și fidelizarea talentelor necesare pentru dezvoltarea afacerilor, respectându-se principiul echității și a non-discriminării, indiferent de cauză (dizabilitate, vârstă, sex, parcurs profesional anterior, etc.).
- Încurajarea dezvoltării profesionale a persoanelor prin modelul de gestionare a talentelor, cu asigurarea ca toți specialiștii să dispună de mijloacele, programele și instrumentele necesare pentru îmbunătățirea abilităților și competențelor lor.
- Promovarea unui mediu de muncă motivant, care să asigure recunoașterea pe plan intern a culturii efortului, a autonomiei necesare pentru a putea crea, dezvolta și a se dedica inovației, precum și asigurarea unui sistem de compensații corespunzător.
- Asigurarea implementării eficiente a mecanismelor de flexibilitate, care să faciliteze echilibrul dintre viața profesională și cea personală și care sa favorizeze dezvoltarea umană și socială a persoanelor.
- Încurajarea diversității și egalității de șanse într-un mediu respectuos, de ascultare și dialog permanent, cu acordarea unei atenții speciale incluziunii persoanelor cu dizabilități și extinderea acestui angajament și la nivelul furnizorilor și al antreprenorilor. Promovarea dialogului constant cu reprezentanții sociali, care să asigure feedback-ul în procesul de luare a deciziilor.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA acordă o atenție deosebită dezvoltării continue a angajaților și favorizării echilibrului dintre viața personală și cea profesională. Pornind de la ideea că lucrul este ca o „a doua casă”, de-a lungul anilor compania are grijă să creeze un mediu de lucru plăcut, să îmbunătățească condițiile de muncă pentru angajații săi și să le ofere un orar de muncă flexibil, iar în contextul pandemiei - cu posibilitatea de a lucra și de la distanță. Acționând mereu în conformitate cu legislația în vigoare, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a implementat mai multe politici, care să reglementeze relația companiei cu angajații săi. Preocuparea pentru persoane face parte din angajamente de bază asumate în politica de responsabilitate socială corporativă, prin care este respectat principiul echității și a nondiscriminării, menținerea unui dialog permanent cu angajații, incluziunea persoanelor cu dizabilități și extinderea acestui angajament și la nivelul antreprenorilor întreprinderii.

Referințe cu privire la numărul de angajați

Numărul total de angajați în funcție de tipul de contract și gen

Anul	2021	2020
Numărul total de angajați în funcție de tipul de contract și gen	613	620
Contract pe termen determinat	19	4
- femei	10	1
- bărbați	9	3
Contract pe termen nedeterminat	594	616
- femei	98	106
- bărbați	496	510

Numărul total de angajați în funcție de norma de lucru

Anul	2021	2020
Numărul total de angajați în funcție de norma de lucru	613	620
Norma întreagă	611	615
- femei	106	104
- bărbați	505	511
Norma redusă	2	5
- femei	2	3
- bărbați	0	2

Contractul colectiv de muncă

În luna martie 2021 a fost semnat acordul protocol cu privire la remunerarea angajaților pentru anul 2021 de către administrația companiei și sindicat.

Majorarea tabelului remunerativ, cu începere de la 1 ianuarie 2021, a constituit 3,44 %. Acest procent de majorare a fost aplicat de asemenea asupra componentei salariale de omologare a tabelului remunerativ și a suplimentului de transformare a retribuirii variabile.

Angajații au beneficiat de o plată unică de stimulare pentru productivitate pentru anul 2021, în mărime de 1,5 %, aplicată la salariul fix

Suplimentar, pe parcursul anului 2021 au fost oferite promovări salariale pentru 108 angajați din cadrul ÎCS „Premier Energy Distribution” SA.

Diversitate și incluziune

Prioritatea ÎCS „Premier Energy Distribution” SA este de a crea un mediu de lucru, în care toți angajații sunt tratați cu demnitate și cu respectarea diferențelor individuale. Întreprinderea respinge orice formă de discriminare bazate pe vârstă, naționalitate, origine etnică, orientare sexuală, identitate sau expresie de gen, religie, stare civi-

lă sau dizabilitate, la fel, este împotriva oricărei alte forme de discriminare nedreaptă sau ilegală. ÎCS „Premier Energy Distribution" SA susține pe deplin o cultură a diversității și incluziunii.

Cultura ÎCS „Premier Energy Distribution" SA se bazează pe respectul față de angajați, clienți, precum și comunitățile în care își desfășoară activitatea. În plus, atenția și respectul pentru diferențele culturale și de altă natură reprezintă cheia succesului companiei.

Colaborarea cu UNFPA: promovăm condiții de muncă prietenoase familiei

În aprilie 2021 ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a semnat, alături de alte patru companii din sectorul privat, un acord de cooperare cu Fondul ONU pentru Populație (UNFPA Moldova) cu scopul de a implementa politici prietenoase familiei la locul de muncă pentru circa 5 mii de angajați, dintre care peste 64 % sunt tineri cu vârsta de 19-39 ani. Programul, desfășurat atât în Republica Moldova, cât și în Albania și Kosovo, a facilitat implicarea companiilor din sectorul privat în oferirea condițiilor mai bune pentru angajați și rezultate mai mari pentru angajatori.

Semnatarii și-au asumat promovarea de practici prietenoase familiei la locul de muncă, printre acestea numărându-se asigurarea unui program de lucru flexibil, identificarea posibilităților de implicare a taților în creșterea copilului, adoptarea de programe de sănătate pentru angajați, crearea de spații pentru alăptare și camere de odihnă pentru copii la locul de muncă și altele.

La 14 mai 2021, în ajun de Ziua Internațională a Familiei, ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a participat la evenimentul online de discuții publice în cadrul programului de reziliență demografică cu tema „Reziliența demografică începe cu familii puternice". În cadrul evenimentului a fost pus în discuție rolul sectorului privat în susținerea politicilor familiale sensibile la gen și implicarea bărbaților în munca de îngrijire neplătită. Nicolae Coadă, angajat al ÎCS „Premier Energy Distribution" SA, și-a împărtășit experiența proprie în calitate de tată a doi copii, care a beneficiat de fiecare dată de concediu paternal pentru a fi alături de familie în primele zile de la nașterea copiilor.

Întreprinderea a fost reprezentată și la conferința internațională, organizată de UNFPA Moldova, privind rolul sectorului privat în promovarea politicilor prietenoase familiei. La 16 noiembrie 2021 Iurie Haruța, director „Resurse umane", a vorbit despre contribuția întreprinderii la susținerea femeilor în realizarea aspirațiilor lor în carieră, iar în cazul bărbaților - la exercitarea responsabilităților paternale printr-un angajament mai puternic în îngrijirea copiilor grație posibilității de a solicita concediu paternal de îngrijire a acestora chiar de la naștere.

De notat, că angajații ÎCS „Premier Energy Distribution" SA beneficiază de concedii de îngrijire a copilului, conform legislației în vigoare, inclusiv bărbații.

Concedii paternale / de îngrijire a copilului, perioada 01.01.2020 – 31.12.2021:

	Nr. de angajați
Concediu paternal, *bărbați*	20
Concediu de îngrijire a copilului până la 3 ani, *total*	27
femei	8
bărbați	19
Concediu de îngrijire a copilului de la 3 la 4 ani, *total*	2
femei	1
bărbați	1

În legătură cu acordarea concediului parțial plătit pentru îngrijirea copilului, 2 angajate au beneficiat în 2021 și de regim de muncă parțial.

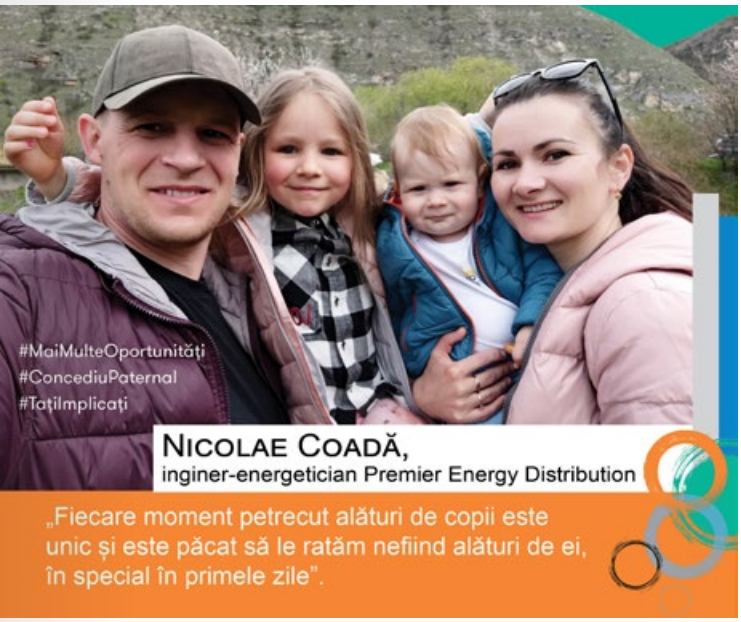

Politici prietenoase implementate în cadrul întreprinderii

- ziua de vineri este zi cu regim redus până la 14:00 (excepție sunt doar serviciile cu regim special de muncă);
- regim flexibil de intrare în orele dimineții (de la 7:45-8:30);
- regim online în contextul pandemiei, dar care este aplicabil pentru unele categorii de angajați conform Protocolului Intern al întreprinderii;
- în cadrul întreprinderii angajații din Chișinău se pot recrea, beneficiind de posibilitatea de a face antrenamente în sala de sport. La fel, întreprinderea achită costurile pentru antrenamentele echipei de fotbal și participarea acesteia la turneele de profil.

În același timp, la parterul blocului administrativ din Chișinău a fost amenajat un spațiu special de recreere pentru copii angajaților, cu vârsta cuprinsă între 8 și 14 ani care au posibilitatea să-și petreacă timpul în siguranță, având la dispoziție jucării și diverse materiale pentru a scrie, a desena etc.

Programe relevante de instruire

Obiective realizate în 2021		Obiective propuse pentru 2022
Cursuri de perfecționare a personalului tehnic-ingineresc	■	Realizarea proiectului de Carieră
Realizarea proiectului de învățământ DUAL niv. IV cu CEEE	■	Cursuri de acordare a primului ajutor
		Realizarea proiectului de învățământ dual nivelul IV cu CEEE
		Derularea proiectului „Politici prietenoase" în cadrul companiei

Programe de instruire conform domeniului abordat

Domeniul de instruire	Ore de instruire
SSM	26.200
Prevenirea riscurilor de muncă	1.943
Sisteme informatice	1.932
Operarea rețelelor	729
Limbi străine	674
Strategie si dezvoltare	472
Achiziții	75
Economico-financiar	60
Calitate, mediu ambiant	51
Resurse umane	24
Distribuție	16
Audit	12
Total ore instruire	**32.187**

În contextul extinderii în anul 2021 a perioadei de criză sanitară, provocată de pandemia globală COVID-19, procesul de dezvoltare a talentelor întreprinderii s-a desfășurat, de asemenea, în limita condiționării restricțiilor, care au continuat să fie impuse în Republica Moldova și, implicit, în cadrul întreprinderii ÎCS „Premier Energy Distribution" SA.

Instruirea și perfecționarea personalului ingineresc tehnic

Pe lângă certificarea profesională obligatorie în cadrul activităților de tip industrial, la care au participat 132 de persoane, în anul 2021 au fost instruiți 30 de electromotori în formație de întreținere operativă a instalațiilor electrice. Aceste instruiri operative s-au desfășurat cu prezență fizică la centrul de instruire al companiei. Angajații au practicat lucrul la înălțime pentru verificarea lipsei de tensiune, instalarea liniei vieții, urcarea pe piloni cu ajutorul liniei vieții sub supravegherea și îndrumarea permanentă a specialiștilor în securitatea instalațiilor, securitate și sănătate în muncă. În contextul dezvoltării continue a tehnologiilor informaționale, o atenție sporită în instruirea electromontorilor a fost acordată utilizării tabletelor la gestionarea eficientă a avizelor consumatorilor și rezolvarea incidentelor.

Securitatea și sănătatea în muncă

Securitatea reprezintă principiul de baza la realizarea lucrărilor în companie, iar procesele de formare vin să ofere suport în corespundere cu acestea. Astfel, în anul 2021, în afara de orele obligatorii de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă, au avut loc mai multe cursuri de formare, cum ar fi certificarea personalului în realizarea verificării periodice a echipamentului de protecție împotriva căderii în timpul lucrului la înălțime, starea antiincendiară pentru persoane responsabile, SSM nivel I și II.

Instruire în domeniul protecției contra incendiilor și exerciții de simulare a unor situații de urgență

În conformitate cu planul aprobat de administrația companiei, Departamentul Securitate și Protecție Civilă în comun cu Directia Resurse Umane a organizat și desfășurat pe parcursul anului curent un curs de instruire în domeniul protecției contra incendiilor pentru administratori (directori și manageri ai centrelor de muncă) și persoanele responsabile de protecția contra incendiilor la locul de muncă. Cursul s-a desfășurat la Centrul de Instruire al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență (IGSU) al MAI, iar persoanele care l-au absolvit au primit

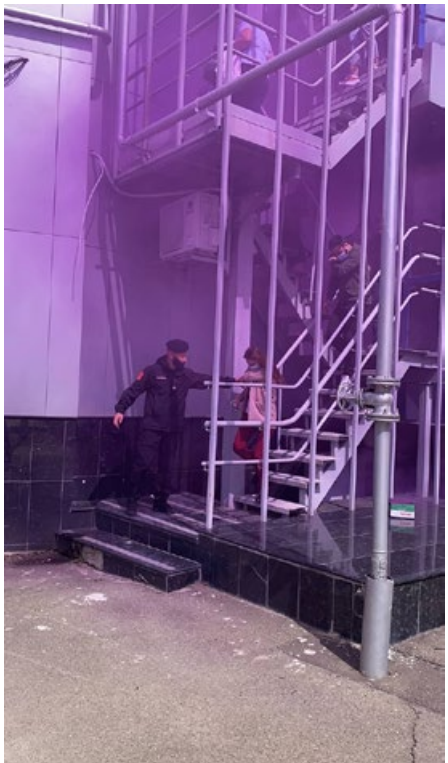

certificate care le confirmă statutul de formator în domeniul respectiv.

Totodată, angajații departamentului Securitate și Protecție Civilă au desfășurat cursuri de instruire în domeniul protecției contra incendiilor cu responsabilii și membrii Formațiunilor Benevole de Pompieri, constituite în întreprindere prin ordinul conducerii companiei. Aceste cursuri au inclus cîte 2 ore de lecții teoretice și o oră pentru exerciții practice, cu simularea unui incendiu și aplicarea mijloacelor de protecție la stingerea acestuia.

Cursurile de instruire și exercițiile de simulare s-au desfășurat la 7 obiective, în special în centrele de muncă Orhei, Călărași, Hîncești, Căușeni, Comrat, laboratorul central de pe str. Melestiu, 22 și edificiul central din str. A. Doga, 4 din mun. Chișinău. În cadrul lor, angajații au fost informați despre prevederile legale, regulile de protecție contra incendiilor, tipurile de mijloace de protecție, modul de reacționare în situații de urgență, tipurile de stingătoare și modul lor de utilizare, procesul de evacuare a personalului, acțiunile echipelor de evacuare, de salvare, de cercetare si examinare, de asemenea a echipelor de asigurare a ordinii publice și a echipelor medicale. În edificiul central de pe str. A. Doga, 4 exercițiul de simulare a fost desfășurat de comun acord și cu participarea angajaților Inspectoratului General de Carabinieri al MAI.

Sisteme informatice

Sistemele informatice constituie un instrument de activitate extrem de important și de nelipsit în era tehnologiilor informaționale și, din acest simplu motiv, instruirea personalului propriu cu privire la operarea sistemelor informatice în activitatea companiei se realizează periodic și ori de câte ori apare necesitatea. Astfel pe parcursul anului au fost realizate acțiuni formative precum elaborarea devizelor de cheltuieli, gestiunea uleiului și a contoarelor extrase în sistemul SAP, gestionarea scrisorilor în sistemul de evidentă a corespondentei SEC, sistemul de gestionare a documentației SGDoc.

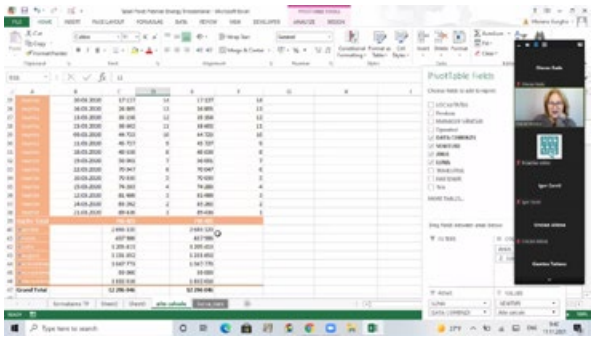

Instruirea cu privire la Excel a ajutat angajații companiei să-și îmbunătățească competențele de utilizare a celui mai folosit software, acest lucru fiind indispensabil pentru toți utilizatorii de echipament informatic. Instruirea a avut drept obiectiv și a contribuit la optimizarea timpului de lucru al angajaților și la prestarea cu precizie a unor rezultate finale în activitățile zilnice ale acestora. De acest util program în format on-line au beneficiat 32 de angajați de nivel mediu și avansat.

La fel ca și anii precedenți securitatea cibernetică este la ordinea zilei, fiecare angajat nou, beneficiind de instruire cu privire la echipamentul informatic al întreprinderii pe care îl folosește în activitatea zilnică.

Calitate și mediu ambiant

Un aspect important în cadrul întreprinderii îl ocupă grija față de mediul înconjurător. În 2021 au avut loc acțiunile formative „Managementul de mediu” și „Gestiunea deșeurilor în cadrul întreprinderii”, la care au participat 19 angajați.

Strategie și dezvoltare

Deoarece comunicarea scrisă este și ea una foarte importantă în activitatea de zi cu zi la locul de muncă, timp de opt săptămâni angajații companiei au primit sugestii de îmbunătățire a artei de a scrie un e-mail.

Pentru consolidarea echipelor la final de an a fost organizat un team building cu participarea a 19 lideri ai companiei.

Numărul mediu anual de ore de instruire

	2021	2020
Nr. mediu de ore de instruire în funcție de gen	**48**	**46**
nr. mediu de ore de instruire per angajat, femei	29	23
nr. mediu de ore de instruire per angajat, bărbați	52	51
Nr. mediu de ore de instruire per categorie de angajați		
directori	95	67
managementul intermediar	41	42
funcții operative	55	49
tehnicieni specializați	38	35

Învățământul dual

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA (anterior ÎCS „Red Union Fenosa" SA) este pionier în implementarea proiectului de învățământ dual în Republica Moldova. În 2016 întreprinderea a lansat în colaborare cu Ministerul Educației, GIZ Moldova și Școala Profesională nr. 9 din Chișinău proiectul pilot de învățământ dual în vederea pregătirii profesionale a electromontorilor.

Întreprinderea a fost selectată de Ministerul Educației pentru a practica sistemul dual de învățământ la pregătirea profesională a electromotorilor, deoarece poate asigura toate condițiile necesare pentru instruirea teoretică și practică a viitorilor specialiști.

La 8 februarie 2020 a fost dat startul instruirii teoretice și practice a 8 ucenici de la Centrul de Excelență în Energetică și Electronică din cadrul învățământului dual, organizat prin tradiție la inițiativa ÎCS „Premier Energy Distribution" SA, în calitatea sa de potențial angajator. Astfel, întreprinderea asigură pentru perioada 08.02.2020 – 27.06.2022 instruirea preponderent practică și pregătirea profesională a elevilor-ucenici din instituția de învățământ profesional tehnic în condiții reale de muncă, oferindu-le acces la echipamentele și utilajele proprii și o inegalabilă experiență de muncă alături de specialiști calificați și certificați, care îi ghidează și monitorizează pe parcursul întregului ciclu de formare profesională, în vederea obținerii de cunoștințe, deprinderi și competențe.

Până în 2021 compania a instruit 46 de tineri.

	Instituția de învățământ	Ucenici instruiți	Ucenici angajați
Promoția **2016-2017**	Școala profesională Nr. 9	15	2
Promoția **2017-2018**	Școala profesională Nr. 9	12	0
Promoția **2018-2020**	Centrul de Excelență în Energetică și Electronică	13	3
Promoția **2020- 2022**	Centrul de Excelență în Energetică și Electronică	6 *	În desfășurare conform condițiilor contractului, toți elevii vor fi angajați.

**Notă: Unul dintre ucenici a fost exmatriculat în octombrie 2021, iar altul în ianuarie 2022.*

Securitate și sănătate

ÎCS „Premier Energy Distribution SA își planifică și își derulează activitățile, considerând că nimic nu este mai important decât securitatea, sănătatea și bunăstarea persoanelor. În acest sens, performanța întreprinderii depășește simpla îndeplinire a obligațiilor sale legale și a altor cerințe adoptate în mod voluntar. Astfel, se promovează îmbunătățirea continuă a condițiilor de muncă și de gestionare a securității, sănătății și bunăstării, care implică nu doar angajații ÎCS „Premier Energy Distribution" SA, ci și personalul furnizorilor, pe cel al antreprenorilor, clienții, la fel, alte grupuri de interes, cu scopul evitării și prevenirii accidentelor și problemelor de sănătate, prin asigurarea unui mediu sigur și sănătos, precum și promovând sănătatea și bunăstarea acestora.

Angajamente

- Garantarea faptului că securitatea și sănătatea reprezintă o responsabilitate individuală nedelegabilă, care, prin intermediul unui angajament colectiv vizibil, este asumată de pe poziția de lider de către conducere. Totodată, este asumată în mod proactiv și integrat de către întreaga organizație, precum și de către furnizori și antreprenori.
- Recunoașterea securității și sănătății drept responsabilitate individuală, care este o condiție de muncă pentru personalul ÎCS „Premier Energy Distribution" SA, precum și a activității antreprenorilor. Monitorizarea permanentă a sarcinii de a notifica, evalua și gestiona în mod corespunzător orice situații cu risc potențial, ce ar putea să afecteze lucrătorii, furnizorii, clienții, publicul și securitatea instalațiilor.
- Promovarea continuă a necesității menținerii unui mediu de lucru liber de riscuri integrând în managementul antreprenorial prevenția riscurilor la locul de muncă și acțiunile destinate protejării și promovării sănătății și bunăstării.
- Stabilirea instruiri în calitate de motor al cultivării securității, prin intermediul formării continue, al analizării incidentelor și accidentelor, al difuzării lecțiilor învățate, al educării și promovării sănătății.
- Integrarea criteriilor existente cu privire la securitatea muncii și sănătate în cadrul proceselor aferente afacerilor, în noile proiecte, activități, instalații, și servicii, precum și în selectarea și evaluarea furnizorilor și al întreprinderilor colaboratoare, care, dacă nu sunt îndeplinite, condiționează începerea sau continuarea activității.
- Investirea în strategii noi de educație sanitară și promovare a sănătății, care să permită ca locul de muncă să se transforme într-un vector de comunicare a conduitelor sănătoase pentru angajat și mediul său.
- Implementarea acțiunilor de îmbunătățire a calității vieții, a bunăstării și sănătății comunităților în care societatea își desfășoară activitatea. Asigurarea resurselor și mijloacelor necesare care să permită permanent respectarea standardelor de securitate.

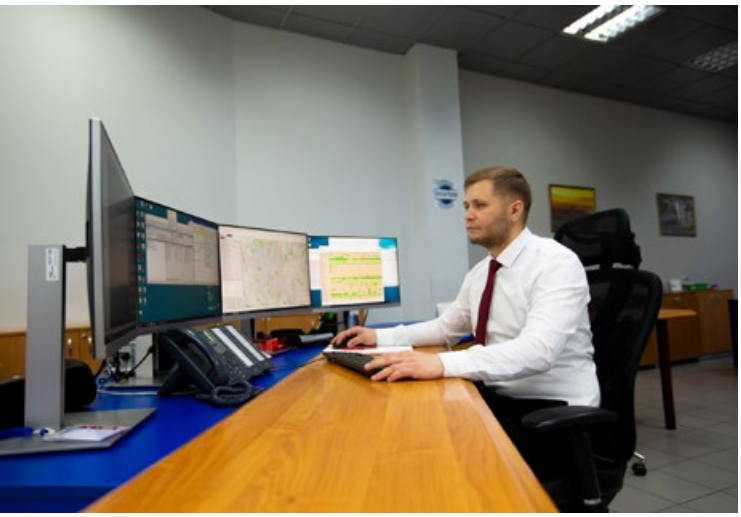

Securitatea și sănătatea în muncă - obiectiv prioritar total în 2021

Preocuparea pentru securitate și sănătate rămâne deosebit de importantă și în anul 2021 deoarece, împreună cu țările lumii, Moldova a continuat să facă față unei situații fără precedent în sănătate: pandemie globală din cauza răspândirii virusului COVID-19.

Au continuat activitățile lansate în cadrul proiectului continuu „Angajament pentru securitate și sănătate în muncă", obiectivul prioritar al întreprinderii fiind cel de a asigura securitatea și sănătatea în muncă a angajaților săi și a personalului antreprenorilor, precum și de a reduce la zero numărul de accidente.

Securitatea și sănătatea în muncă prin digitalizare

Pe perioada declarării stării de urgență în sănătatea publică în unitățile administrativ-teritoriale pentru care a fost stabilit gradul de alertă „Cod roșu", ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a promovat la maximum posibil munca la distanță, asigurând salariaților acces la sistemele întreprinderii pentru prestarea muncii la domiciliu, conform specificului funcției pe care o dețineau.

În anul 2021 majoritatea serviciilor au revenit la modul de lucru practicat anterior pandemiei. Totodată, întreprinderea a promovat activ vaccinarea angajaților. Au avut loc campanii de informare prin intermediul aplicației de poștă electronică și zilnic angajații au primit mesaje actualizate cu datele despre situația covid-19 în cadrul întreprinderii și pe țară, precum și recomandări de prevenire a bolii. De asemenea, întreg personalul a asistat la o sesiune on-line cu participarea specialistelor în medicină – virusologi, care au explicat detaliat pericolul infectării, măsurile de prevenire și tratament, referindu-se amănunțit și la avantajele vaccinării. În lunile mai și iulie la punctul medical al întreprinderii au avut loc două sesiuni de vaccinare benevolă a angajaților.

Pe parcursul anului, la apariția simptomelor de boală, personalul întreprinderii a fost testat la infecția Covid-19, iar pentru reducerea riscului de infectare cu acest virus, tuturor angajaților le-au fost distribuite mijloace de protecție individuale: măști medicale, gel dezinfectant, dezinfectant lichid, termometre infrarosii, în valoare totală de 138.983,68 lei.

La fel, angajații au fost informați continuu prin intermediul comunicatelor interne despre recomandările de sănătate și securitate în contextul pandemiei Covid-19.

În scopul prevenirii îmbolnăvirilor și în corespundere cu legislația în vigoare, conform planificării pentru anul 2021, serviciul medical al distribuitorului de energie electrică a organizat desfășurarea examenelor medicale anuale pentru 90 de conducători auto.

La fel, au fost desfășurate examene medicale periodice obligatorii pentru angajații expuși acțiunii factorilor profesionali de risc, conform cerințelor Hotărârii de Guvern Nr.1025 din 07.09.2016: pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse factorilor profesionali de risc. În acest sens în anul 2021 au fost organizate examene medicale pentru 378 de angajați, inclusiv pentru 199 de angajați (FIO și dispecerat) aceste examene medicale au fost efectuate de două ori, conform legislației în vigoare.

Standard de securitate și sănătate în muncă

Comitete administrative

Conform cerinței normei tehnice **NT.00049.GN-SP.ESS-RO – Standard de securitate și sănătate în muncă: comitete administrative de securitate și sănătate în muncă**, și în anul 2021 a continuat activitatea Comitetul administrativ pentru securitate și sănătate în muncă, condus de către country managerul/administratorul ÎCS „Premier Energy Distribution" SA. Respectiv, în anul 2021 au fost organizate 4 reuniuni periodice, în cadrul cărora au fost puse în discuție următoarele:

- teme stringente de securitate și sănătate în muncă;
- situația pandemică în rândul lucrătorilor și a antreprenorilor, acțiunile corective și preventive conform recomandărilor și cerințelor aprobate de Ministerul Sănătății al Republicii Moldova;
- analiza accidentelor și incidentelor înregistrate, măsurile și acțiunile întreprinse pentru monitorizarea și prevenirea acestora;
- planul de securitate al companiei, gradul de respectare a normelor tehnice din cadrul proiectului „Angajament pentru securitate și sănătate în muncă";
- dotarea personalului cu echipamente de protecție;
- analiza rezultatelor auditului de securitate a lucrărilor personalului propriu și al antreprenorilor

La finalul fiecărei ședințe a fost întocmit un proces verbal, executarea deciziilor căruia a fost monitorizată la următoarele ședințe ale comitetului.

Întreprinderea a promovat constant principiile de securitate în rândul personalului antreprenorilor, cu unicul obiectiv de a se asigură că acesta conștientizează importanța maximă a securității și sănătății în muncă, astfel încât fiecare angajat să aibă grijă nu doar de securitatea proprie, ci și de siguranța colegului/apropiatului său. Pentru promovarea principiilor de prevenire a riscurilor în rândul antreprenorilor săi, întreprinderea Premier Energy Distribution a derulat ședințe periodice de coordonare în domeniul securității și sănătății în muncă împreună cu companiile colaboratoare. Aceste ședințe sunt de 4 nivele:

- Nivel 1, nivel superior. Periodicitate anuală. Participă conducerea întreprinderii (country manager/administrator), directorii și responsabilii de securitate, directorii tuturor companiilor colaboratoare.
- Nivel 2, zonală. Periodicitate bianuală. Participă directorilor ariilor operative, însoțiți de șefii de sectoare ai companiei, directorii și reprezentanții companiilor colaboratoare.
- Nivel 3, sectorială. Periodicitate: la fiecare patru luni. Participă șefii de sectoare de la întreprindere, reprezentanții companiilor colaboratoare.
- Nivel 4, cu antreprenorii. Periodicitate: după caz. Participă supervizorii întreprinderii și reprezentanții antreprenorilor privind coordonarea temei securității în cadrul lucrărilor executate.

În cadrul acestor ședințe conducerea companiei promovează valorile companiei în domeniul securității și sănătății în muncă și transmite antreprenorilor importanța implementării lor în activitatea de zi cu zi pentru a corespunde acestora în mod constant.

Comitetul intern de Securitate și Sănătate în Muncă

În scopul informării și implicării angajaților companiei în procesul decizional, ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a desfășurat periodic ședințe ale Comitetului de Securitate și Sănătate în Muncă, la care au participat și reprezentanții sindicatelor. În cadrul respectivelor ședințe trimestriale au fost puse în discuție teme cu privire la asigurarea securității și sănătății angajaților întreprinderii și au fost analizate accidentele și incidentele înregistrate în perioada anterioară fiecărei ședințe. De, fiecare dată a fost reflectată, de asemenea, situația pandemică în rândul angajaților întreprinderii, fiind prezentați indicatorii respectivi de securitate, frecvență și gravitate. S-a atras atenția cuvenită constant importanței dotării personalului cu echipamente de protecție individuală corespunzătoare, precum și asigurării condițiilor de muncă adecvate. Alte aspecte de asigurare a activității angajaților în siguranță au fost puse în discuție, după caz.

Auditul de securitate și calitate

În scopul îmbunătățirii continue a nivelului de securitate și calitate a lucrărilor executate, ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a realizat auditul de securitate și calitate a lucrărilor de întreținere și dezvoltare a rețelelor electrice executate de către personalul propriu sau de către cel al antreprenorilor (controlul operațional). Auditul a fost efectuat de către personal special abilitat acestor sarcini. Rezultatele auditului au fost definite în sistemul informațional SGNC (sistemul de gestiune a neconfomităților), iar ulterior în baza acestei informații au fost stabiliți indicatori de securitate și de calitate pe categorii de antreprenori, supervizori, sectoare și întreprindere. Indicatorul de securitate (sau calitate) este măsurat în procente (%) și este calculat prin stabilirea proporției dintre numărul de lucrări conforme (cele, care nu au devieri de securitate sau calitate) și totalul lucrărilor auditate. În cazul detectării neconformităților la realizarea lucrărilor pentru antreprenorii vizați au fost emise prescripții obligatorii pentru îndeplinire cu scopul eliminării acestora și aplicate sancțiuni disciplinare și economice conform grilei de gravitate.

Inspectări de securitate și calitate efectuate, 2021

Subdiviziunea	Securitate		Calitate		Lucrări neconforme			
					securitate		calitate	
	Total lucrări	Lucrări conforme	Total lucrări	Lucrări conforme	T1	T1+T2, Total	T1	T1+T2, Total
RED TÎ	65	62	84	81	1	2	1	2
Anenii Noi	91	87	119	108	2	2	3	8
Chișinău	80	76	115	110	2	2	0	5
Orhei	92	86	134	129	2	4	0	5
SUD	114	106	179	156	1	7	0	23
Total	**442**	**417**	**631**	**584**	**8**	**17**	**4**	**43**

În anul 2021 o atenție deosebită a fost acordată eliminării încălcărilor, care pot provoca direct un accident de muncă, unele din acestea fiind cele de pregătire neadecvată a locului de muncă (pregătire, ce prevede deconectarea instalațiilor, verificarea lipsei tensiunii, instalarea scurtcircuitoarelor mobile) și lucrul la înălțime fără sistemul de prevenire a căderii în gol.

Pentru realizarea unei analize detaliate a acestor indicatori și a neconformităților detectate, a cauzelor producerii acestora și efectuarea ulterioară a unei instruiri corespunzătoare, în fiecare semestru au fost organizate „mese de securitate și calitate” cu participarea personalului propriu și al antreprenorilor.

În afară de auditul de securitate, efectuat de către inspectorii serviciului de prevenire a riscurilor întreprinderii, responsabilii din ariile operative, inclusiv supervizorii de lucrări, de asemenea, au realizat inspectări documentate de securitate (IDS).

Compania are implementat standardul internațional privind Sistemul de Management al Sănătății și Securității Ocupaționale ISO 45001:2018. Anual sunt realizate audituri interne și externe (SRAC) pentru urmărirea respectării întocmai a cerințelor standardului și a normelor de securitate și sănătate în muncă. Abaterile detectate sunt definite ca constatări (neconformități, observații, oportunități de îmbunătățire), care sunt investigate, și pentru care sunt elaborate planuri de acțiuni corective/preventive întru eliminarea acestora. Urmând cerințele standardului ISO 45001:2018, întreprinderea stabilește anual obiective pentru securitate și sănătate în muncă.

Evaluarea riscurilor profesionale

În anul 2021 a fost organizat procesul de revizuire a riscurilor profesionale, conform instrucțiunii IL.565.DE. Revizuirea riscurilor profesionale a fost realizate pe centre de muncă, zone de muncă, secții de muncă și activități. Printre riscurile noi identificate a fost riscul biologic. Pentru menținerea sub control a riscului biologic au fost stabilite un șir de măsuri preventive și numite persoane responsabile pentru realizarea acestora.

Dotarea personalului cu mijloace de protecție

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA respectă cu strictețe cerințele legislative naționale și interne privind asigurarea personalului cu echipamente de protecție individuale și colective. În anul 2021 a fost finalizat proiectul de dotare a brigăzilor operative cu scări dielectrice de 6,6 m, care sunt folosite pentru a preveni căderile de la înălțime din cauza stării nesatisfăcătoare a pilonilor electrici și în lipsa accesului pentru mecanismele speciale. În limitele permise de proiectul investițional au fost achiziționate și 10 prăjini telescopice pentru executarea lucrărilor la LEA de la sol.

În anul 2021 personalul întreprinderii a fost dotat cu mijloace individuale de protecție și alt echipament necesar pentru asigurarea activității în siguranță și confort.

Echipament distribuit	Cantitate
Scurte de iarnă	485
Pantaloni vătuiți	100
Mănuși de lucru	4280
Chipiuri	300
Încălțăminte de protecție de vară	460
Încălțăminte de protecție de iarnă	460
Cizme de cauciuc	90

Acțiuni de sensibilizare și conștientizare a securității muncii de către angajați

Obținerea unui indicator înalt de securitate în muncă în rândul angajaților este posibilă nu doar prin dotarea personalului cu echipamente de protecție individuală și colective, proceduri de lucru și instrucțiuni de securitate, ci și prin sensibilizarea continuă a personalului cu privire la respectarea normelor de protecție în muncă. Un factor important este asigurarea conștientizării de către personalul propriu și cel al antreprenorilor, în vederea cultivării unui comportament sigur în orice activitate. Astfel, această activitate explicativă este desfășurată în rândul angajaților săi și a celor ai antreprenorilor, în cadrul zilelor tehnicii securității, a ședințelor de colaborare în securitate și sănătate cu companiile colaboratoare, a întâlnirilor periodice de securitate, pauzelor și meselor de securitate, unde se discută despre încălcările depistate la inspectarea lucrărilor în teren, pericolul existent la comiterea acestor încălcări și despre lecțiile învățate în urma accidentelor si incidentelor care au loc. Aceste teme, de asemenea, au fost comunicate intern prin email.

	2020	2021
Zile ale tehnicii securității, *ediție.*	220	240
Centre de muncă, unde au avut loc zilele tehnicii securității, *nr.*	20	20
Ședințe de colaborare, *nr.*	4	2
Întâlniri periodice de securitate, *nr.*	2	2
Mese de securitate, *ședință*	2	2

Pornind de la ideea că numai prin informare și instruire este posibilă modelarea unui comportament conștient și corect în raport cu securitatea și sănătatea, compania a continuat și în anul 2021 desfășurarea mai multor campanii interne cu privire la promovarea modului sănătos de viață și prevenirea maladiilor.

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a acordat o atenție deosebită asigurării securității populației, în special a copiilor, în raport cu instalațiile electrice, activitate ce este detaliată în capitolul proiecte sociale.

Având în vedere situația pandemică, securitatea electrică a fost promovată prin rețeaua socială Facebook, presa on-line, TV și radio. În anul 2021 a fost reluat proiectul ALTAIR în cadrul căriua au fost instruiți circa 600 de copii.

Pentru a trasa principalele directive în domeniul securității și sănătății în muncă, compania elaborează în fiecare an un plan de securitate, ce prevede acțiuni adiționale de promovare a importanței securității și sănătății ocupaționale.

În anul 2021 acesta a inclus următoarele aspecte:

- Stabilirea cerințelor tehnice și analiza ofertelor pentru procurarea mijloacelor de protecție necesare pentru personalul întreprinderii, reieșind din evaluarea riscurilor.
- Organizarea instruirilor periodice cu personalul propriu conform planurilor de lucru pentru anul 2021, coordonate și aprobate pentru fiecare serviciu în parte.
- Desfășurarea a 4 ședințe ale Comitetului de securitate și sănătate în muncă și 2 mese de securitate și sănătate în muncă.
- Informarea lunară a personalului propriu privind indicatorul de SSM și calitate, cu descrierea detailată a neconformităților depistate în urma inspectării lucrărilor verificate în teren.

- Respectarea și implementarea cerințelor Sistemului Integrat de Management al Sănătății și Securității Ocupaționale ISO 45001:2018.

Fiecare accident, incident sau situație de urgență este analizat în detalii, fiind elaborat un plan de acțiuni corective și preventive, îndeplinirea căruia este discutată la ședințele periodice la tema securității și sănătății, conduse de către country managerul/administratorul companiei. Pentru aceste cazuri au fost elaborate 5 note informative și 5 email-uri de analiză, care ulterior au fost difuzate angajaților întreprinderii, companiilor antreprenoare.

5 principii de prevenire a riscurilor ocupaționale

01 **Nimic nu este mai important** decât securitatea și sănătatea

02 **Orice accident poate fi evitat.**

03 **Toți angajații** trebuie să planifice și să execute lucrările ținând cont de securitate

04 **Securitatea** este o responsabilitate individuală.

05 **Securitatea** este o responsabilitate a conducerii.

Lanț de distribuție responsabil

Furnizorii și antreprenorii sunt factori cheie în funcționarea optimă a lanțului valoric al companiei, de aceea promovăm menținerea relațiilor de încredere pe termen lung, stabile, solide și reciproc avantajoase, bazate pe principii de eficacitate și management a riscurilor.

Angajamente

- Angajamentul de a asigura diversitatea furnizorilor și a dezvoltării continue a unui lanț responsabil de aprovizionare în conformitate cu cele mai bune practici de sustenabilitate;
- Cooperarea și susținerea furnizorilor din comunitatea locală, sprijinind astfel generarea unui impact social pozitiv;
- Garantarea echității, independenței și transparenței în procesul de contractare;
- Promovarea dezvoltării furnizorilor identificând oportunități de colaborare și inovare asigurând un mediu de comunicare transparent;
- Includerea clauzelor contractuale pentru respectarea legislației naționale și angajamentelor companiei în domeniul protecției mediului înconjurător, în toate contractele încheiate;
- Aderarea neechivocă a furnizorilor la Politica Drepturilor Omului și la angajamentul de Securitate și Sănătatea la Locul de Muncă al companiei, de asemenea să dispună de un Cod Etic și angajamentul de a promova practici conform normelor de conduită incluse în Codul Etic a companiei.

Acest angajament combină responsabilitatea socială și de protecție a mediului cu preocuparea constantă pentru performanța operațională, călăuzind compania și furnizorii săi în căutarea unei soluții optime privind succesul economic, calitatea serviciilor și securitatea aprovizionărilor. Politicile, procedurile și procesele interne ale companiei vizează promovarea unei culturi organizaționale care pune accent pe comportamentul etic și pe respectarea prevederilor legale, generând în același timp oportunități de creștere și beneficii reciproce, operând în conformitate cu valorile companiei noastre și cu legislația națională și internațională în ceea ce privește protecția mediului, sănătatea și securitatea în muncă, managementul calității, etica și combaterea corupției, responsabilitatea socială, drepturile omului și standardele de muncă.

Pentru a asigura întreprinderea cu bunurile, serviciile și lucrările necesare unei funcționări eficiente, activitatea de achiziții se desfășoară în conformitate cu prevederile legale în vigoare: Legea nr. 74 privind achizițiile în sectoarele energeticii, apei, transporturilor și serviciilor poștale, din 21.05.2020, publicată în Monitorul Oficial nr. 153-158 din 26.06.2020, în vigoare începând cu 26.06.2021, iar până la data 26.06.2021 de Regulamentul privind procedurile de achiziție a bunurilor, lucrărilor și serviciilor utilizate în activitatea titularilor de licență din sectoarele electroenergetic, termoenergetic, gazelor naturale și a operatorilor care furnizează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.24/2017 din 26.01.2017, în vigoare începând cu 14.10.2017, precum și normele și procedurile aprobate în cadrul întreprinderii. Principiile care reglementează politica de achiziții au drept obiectiv ca acestea să fie puse în aplicare atât de către proprii angajați, cât și de furnizori și organizațiile subcontractate, stabilind astfel o relație reciproc avantajoasă și totodată responsabilă. În acest scop se organizează proceduri de achiziții transparente, cu posibilitatea participării tuturor potențialilor furnizori de bunuri, lucrări, și servicii. Pentru realizarea acestor principii se elaborează planul anual de achiziții, sunt publicate anunțuri privind lansarea procedurilor de achiziții atât în Buletinul Achizițiilor Publice, cât și pe pagina web a întreprinderii, sunt create comisii structurale responsabile de achiziții; se elaborează documentația de atribuire pentru desfășurarea procedurilor de achiziții. La fel, în acest scop este asigurată participarea vastă a operatorilor economici la procesul de achiziții, se examinează și se evaluează ofertele primite de la operatorii economici; se încheie contracte de achiziții cu operatorii economici, câștigători în cadrul procedurilor de achiziții și ulterior este asigurată evidența și păstrarea tuturor documentelor întocmite, aplicate și primite în cadrul procedurilor de achiziții.

Achizițiile de bunuri și servicii, a căror valoare estimată este egală sau mai mare cu 800 mii lei, fără TVA, și achizițiile de lucrări, a căror valoare estimată este egală sau mai mare cu 2 milioane de lei, fără TVA, se desfășoară în conformitate cu prevederile Legii privind achizițiile în sectoarele energeticii, apei, transporturilor și serviciilor poștale, nr. 74 din 21.05.2020, toate aceste activități fiind desfășurate prin intermediul sistemului de gestiune informatică Bravo Solution, care permite prezentarea și clasificarea ofertelor în format electronic. Contractele de achiziții a căror valoare estimată nu depășește pragurile menționate se desfășoară în conformitate cu normele și procedurile aprobate în cadrul întreprinderii, de asemenea, prin intermediul sistemului de gestiune informatică Bravo Solution. Utilizarea sistemului de gestiune informatică exclude necesitatea de a recepționa ofertele în plic din partea participanților la concursuri și, de asemenea, exclude elaborarea și gestionarea documentelor pe hârtie. La fel, platforma oferă o evidență strictă a sincronizării deschiderii automate a ofertelor tuturor participanților la concurs în ziua și ora indicată la crearea procesului, înainte de lansarea concursului, fapt care permite maximizarea transparenței tuturor proceselor.

Pentru achizițiile de până la 50 mii lei, fără TVA, începând cu anul 2017 se utilizează contractul-tip simplificat, reprezentând cea mai avantajoasă ofertă economică recepționată de la participanți, care satisface cerințele tehnice solicitate, semnată și având aplicată ștampila întreprinderii. Acest model de contract simplificat, acceptat și semnat de către ambele părți, întrunește toate condițiile legale ale unui contract. Excepție de la această regulă fac contractele pentru achiziții de bunuri, servicii sau lucrări, care necesită specificarea unor detalii particulare pentru o monitorizare mai riguroasă a îndeplinirilor din partea furnizorilor.

Pentru anul 2021 a fost planificată achiziția bunurilor, serviciilor și lucrărilor în valoare totală de 479.907 mii lei. Printre achizițiile cu cea mai mare pondere în planul anului 2021 se numără contractarea companiilor specializate în executarea lucrărilor de renovare și dezvoltare a liniilor (20,09%) și a lucrărilor de întreținere a liniilor (25,03%), achiziția celulelor de medie și joasă tensiune (5,66%), achiziția cablurilor și conductoarelor (5,19%), achiziția pilonilor (5,52%), achiziția contoarelor (3,66%).

Secția Calitatea furnizorilor monitorizează calitatea serviciilor, lucrărilor și a bunurilor omologabile, precum și omologarea furnizorilor. Conceptul de produs omologabil este definit în anexele procedurilor în vigoare. Etapa inițială de înregistrare a furnizorilor este cea de evaluare inițială, la care furnizorul completează chestionarul de evaluare inițială și declarația de eligibilitate. Următoarea etapă se referă la analiza calificării sale pentru a furniza bunuri, servicii sau lucrări, la fel, elementele economico-financiare, resursele tehnice și umane, capacitatea tehnică, precum și aspectele legale și de reputație corporativă.

Pentru bunurile, serviciile și lucrările strategice pentru activitatea companiei se stabilesc cerințe de omologare și acreditare a căror principii sunt reglementate în normele și procedurile interne de calitate a furnizorilor. Omologarea poate cuprinde doar evaluarea documentară sau, după caz, și auditul la adresa furnizorului și centrul de producere, iar în cazul bunurilor se petrec și încercări în laborator. Necesitatea de desfășurare a omologării documentare sau/și a auditului este stabilită de oficiul tehnic al ÎCS „Premier Energy Distribution” SA, indicându-se corespunzător în specificațiile tehnice de omologare.

Achiziția bunurilor, serviciilor și lucrărilor, 2021

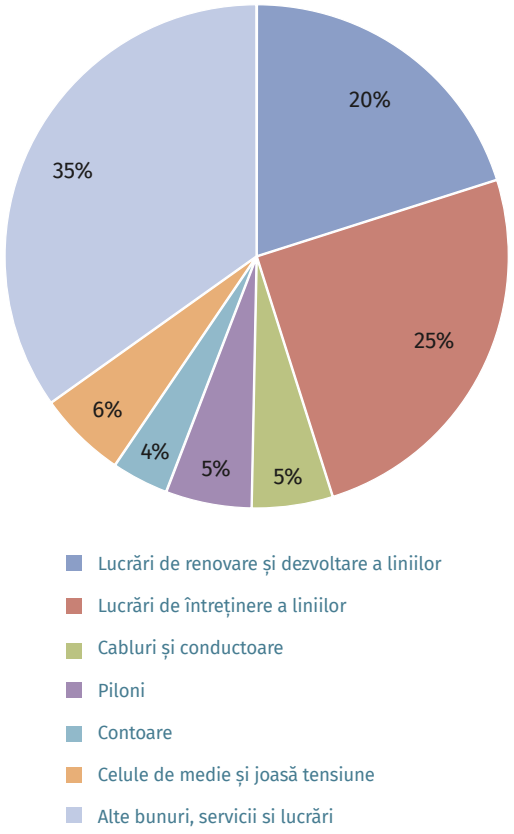

O altă sarcină a secției Calitatea furnizorilor este de a efectua verificarea mărfii livrate la depozitul central al companiei în cadrul recepției tehnice pentru bunurile omologabile. Responsabilitatea pentru recepția tehnică a bunurilor neomologabile îi revine unității utilizatoare a acestora. Recepția tehnică a bunurilor la depozit se efectuează conform procedurii interne PE.03924.MD-LG.AL. Pe parcursul anului 2021 au fost realizate 72 de recepții tehnice, iar 11 dintre acestea s-au finalizat cu neacceptarea mărfii, furnizorii fiind responsabili de ridicarea și înlocuirea mărfii în corespundere cu prevederile contractuale. De-

plasarea la fabrici și efectuarea recepțiilor tehnice a bunurilor a fost dificilă având în vedere situația pandemică generată de COVID-19. Ca rezultat au fost realizate 7 inspectări a bunurilor în sediile fabricilor.

La fel, printre responsabilitățile secției Calitatea furnizorilor sunt evaluările documentare ale furnizorilor de servicii și lucrări. Pe parcursul anului 2021 au continuat evaluările documentare ale furnizorilor de servicii și lucrări declarați câștigători în concursul pentru contractarea lucrărilor și activităților operaționale integrate în instalațiile electrice, inițiat în 2018, când acestora le-a fost atribuită calificarea de omologat provizoriu fiind aprobat pentru fiecare dintre ei un plan de acțiuni corective pentru înlăturarea neconformităților depistate.

Adițional în anul 2021 au fost inițiate 3 evaluări noi pentru servicii și 16 evaluări noi pentru bunuri.

În 2021 a avut loc o suspendare de omologare a furnizorului de servicii care a fost adjudecat condiționat și nu a îndeplinit cerințele de omologare pentru a putea iniția lucrările.

Secția Calitatea furnizorilor este responsabilă de asemenea de evaluarea performanțelor furnizorilor de servicii și lucrări. Aceasta are loc prin măsurarea satisfacției clientului intern față de furnizorii de servicii și lucrări, acesta fiind invitat să participe la un sondaj realizat prin intermediul platformelor electronice specializate. Sondajul constă într-un chestionar cu întrebări și variante de răspuns prestabilite. Rezultatele sondajului permite analiza a 5 aspecte: satisfacție generală, calitate, prevenirea riscurilor, operativitate și mediul înconjurător, social și de management. Pentru furnizorii evaluați cu punctaj mic, se identifică cauzele și se aplică acțiuni corective și preventive.

Angajament pentru societate

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA este antrenată activ în dezvoltarea economică și socială a țării, contribuind cu cunoștințe, capacitate de gestionare și creativitate, precum și alocând o parte a beneficiilor pentru investiții sociale. Dialogul fluid, permanent și bidirecțional cu societatea permite companiei să cunoască așteptările și interesele comunității în care operează, ceea ce îi permite să se implice în dezvoltarea acesteia și să ofere cel mai adecvat răspuns nevoilor sale.

Angajament:

- Asigurarea unui dialog fluid și bidirecțional, promovarea implicării sale în comunitățile locale respectând mentalitățile, normele și mediul, astfel încât preocupările acestora să primească răspunsuri adecvate și prompte.
- Efectuarea evaluării impactului social produs de activitatea companiei pentru a evita sau atenua posibile efecte adverse și pentru a spori efectele pozitive.
- Dezvoltarea inițiativelor de filantropie pentru a crea valori colective și a obține impact social pozitiv în proiectele energetice.
- Promovarea educației, bogăției culturale, sănătății, cercetării și incluziunea colectivelor defavorizate prin investiții responsabile social.
- Transferul de cunoștințe și valori către societate prin acorduri de colaborare cu comunitatea științifică și utilizarea mecanismelor necesare și/sau existente ca vehicul de transmitere a nivelurilor de calitate a serviciului către antreprenori și furnizori.

Securitate electrică: trăiește în siguranță

Starea de urgență în sănătatea publică a continuat în 2021, ceea ce determinat echipa proiectului „O vacanță în siguranță” să identifice algoritmul diversificării activităților de promovare a mesajelor de securitate electrică în rândul copiilor în perioadă vacanțelor școlare. ÎCS „Premier Energy Distribution” SA acționează din considerentul că, indiferent de statutul pe care îl au adulții: părinți, bunici, frați sau surori mai mari, profesori, reprezentanți ai unor companii de profil sau, pur și simplu, vecini sau cetățeni responsabili, una din obligațiile lor fundamentale este să aibă grijă de copii zi de zi în ceea ce privește securitatea electrică. Doar prin informare și instruire se poate modela un comportament corect și pot fi evitate situațiile neplăcute.

Ediția a X-a a proiectului „O vacanță în siguranță” în colaborare cu AO ICAR în taberele din Bulgaria

În 2021 s-a decis reluarea, după o pauză în vara lui 2020, în cadrul colaborării cu AO ICAR, deplasărilor succesive pentru câteva săptămâni a unui grup de angajați ai întreprinderii în taberele din Bulgaria pentru a derula cu beneficiarii acestora activități de familiarizare și instruire cu privire la beneficiile energiei electrice pentru consumatori, dar și a pericolelor la care se poate expune orice persoană, dacă nu respectă recomandările de securitate. De notat că ediția din vara anului 2021 a fost a 10-a la număr în cadrul colaborării dintre AO ICAR și distribuitorul privat de energie electrică ÎCS „Premier Energy Distribution” SA. La pregătirea și realizarea activităților propuse au participat 4 angajați, iar în tabăra respectivă la ele au participat circa 600 de elevi.

Parteneriat cu Primăria Municipiului Chișinău și UNICEF Moldova

Primăria municipiului Chișinău, UNICEF Moldova și ÎCS „Premier Energy Distribution” SA și-au unit eforturile în vara lui 2021 ca să asigure promovarea și desfășurarea acțiunilor, ce au avut ca scop evitarea accidentelor și traumatismelor din cauza necunoașterii sau nerespectării normelor de securitate și a intervenției neautorizate în instalațiile electrice.

Un acord în acest sens a fost semnat încă în decembrie 2020 și acesta a prevăzut că părțile urmau să elaboreze în 2021 un șir de materiale informative în domeniul securității electrice pentru a fi puse la dispoziția părinților, tutorilor, îngrijitorilor, dar și a copiilor și adolescenților prin intermediul platformei educaționale online (educatieonline.md), precum și în transportul public urban și în instituțiile de învățământ general.

Din 12 iunie 2021 în transportul public din capitală au fost difuzate spoturi sociale educative despre promovarea regulilor de securitate electrică. Totodată, din 14 iunie, o echipă de voluntari din cadrul întreprinderii de distribuție a energiei electrice a desfășurat activități de securitate electrică în taberele de vară cu sejur de zi din municipiul Chișinău, la care au participat circa 300 de copii.

Tabăra „Poienița veselă” din Dănceni, deși nu este una cu sejur de zi, totuși a fost vizitată de membrii echipei proiectului „O vacanță în siguranță” pentru a petrece și acolo activități de informare despre recomandările de securitate la folosirea oricăror electrocasnice sau când te

afli în preajma instalațiilor electrice ale distribuitorului pentru alți circa 300 de elevi din diverse centre de plasament și familii nevoiașe din raza municipiului Chișinău. Activitățile s-au derulat în aer liber la scena acoperită a taberei, astfel fiind respectate normele de siguranță în perioada stării de urgență în sănătate.

Ludobus: securitatea electrică prin educație nonformală (prin joc) a copiilor din localitățile rurale

Proiectul „Ludobus" a fost lansat de Misiunea Socială „Diaconia" în sprijinul comunităților ca urmare a unei necesități identificate în localitățile rurale în mod special, unde copiii au un acces limitat la jocuri și activități extrașcolare. Ludobusul, fiind un microbus dotat cu o bibliotecă de jocuri pentru toate vârstele, este un serviciu inovativ de educație nonformală, menit să ofere copiilor din localitățile rurale, în mod special, accesul la joc și educație și de a promova, în același timp, cultura securității electrice în rândul copiilor.

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a considerat posibilă implicarea sa în proiect prin acoperirea costului pentru 10 ateliere de securitate electrică în comunitățile rurale respective. Astfel, grație implicării unei echipe de voluntari, circa 600 de copiii au beneficiat de posibilitatea de a participa la jocuri în aer liber și ateliere de creație, aflând informații utile despre securitatea electrică.

În ajunul lansării proiectului un grup de voluntari ai Misiunii Sociale Diaconia a participat la 2 iunie 2021 la o activitate de formare, organizată de echipa proiectului „O vacanță în siguranță". Formarea s-a centrat pe diverse aspecte cu privire la utilizarea în siguranță a energiei electrice, accentul fiind pus pe pericolele și consecințele nerespectării unor norme minime de securitate, precum și recomandările corespunzătoare, structurate în funcție de vârstă.

Vizita tinerilor turiști la poligonul Centrului de instruire al întreprinderii

La 17 iunie, activitatea de rând a proiectului „O vacanță în siguranță" s-a derulat chiar pe poligonul Centrului de instruire al ÎCS „Premier Energy Distribution" SA, unde a avut loc o activitate de securitate electrică în aer liber pentru un grup de copii de la „Tabăra turistului curios", organizată în comun cu Stația Orășenească a Tinerilor Turiști din mun. Chișinău.

Locația și deplasarea la locul acțiunii instructive pentru copii a constituit un punct de sosire, parte din activitatea de orientare pe teren, desfășurată în parcul din Valea Trandafirilor, la care tinerii turiști urmau să ajungă însoțiți de instructorii și pedagogii lor de la Stația Tinerilor Turiști. Astfel, la activitatea de securitate electrică au participat 55 de copii cu vârste cuprinse între 7 și 18 ani, curioși să afle cât mai multe despre modul de practicare a turismului în condiții de securitate în raport cu instalațiile electrice, pe care le pot întâlni în timpul drumețiilor realizate periodic prin diferite locuri pitorești de pe meleagul nostru.

Respectiv, le-au fost prezentate și arătate toate elementele rețelelor electrice pe care le pot vedea (linii electrice aeriene de joasă și medie ten-

siune, posturi de transformare de diferite tipuri, separatoare de linie etc.) și le-au fost explicate recomandările de securitate electrică a persoanelor în raport cu aceste instalații (distanțe de siguranță, comportament nepericulos în diferite situații, inclusiv exerciții de retragere corectă din zona tensiunii de pas ș.a.). De asemenea, au fost analizate și diferite situații legate de securitatea electrică acasă, în apartamente, case particulare, zone publice electrificate.

Securitate, sănătate și bunăstarea persoanelor

Participăm la Chișinău International Marathon

În 2021 restricțiile și condițiile noi, ce puteau apare în fiecare zi din cauza situației în domeniul sănătății, ar fi putut să prevaleze la un moment dat. Dar organizatorii au considerat că maratonul are nevoie de o resetare a victoriilor și recordurilor fiecăruia dintre participanți, în plus aspectul siguranței a fost asigurat de o rețea privată de sănătate din Republica Moldova, specializată în diagnostic funcțional, analize de laborator și consultații medicale.

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a susținut inițiativa celor 15 angajați, ce au manifestat dorința de a participa la 18 octombrie la evenimentul sportiv al anului 2021 și a achitat taxele de participare corespunzătoare. De asemenea, anterior zilei de competiții, acești angajați au beneficiat de 3 antrenamente sub supravegherea unui antrenor profesionist. Antrenamentele și perseverența au dat roade bune și, practic, fiecare dintre ei și-a depășit propriul record din edițiile anterioare.

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA apreciază modul în care membrii echipelor sale se inspiră pentru a face dovada unui mod de viață sănătos și crede în performanța lor atât la locul de muncă, cât și în activitățile alese la încheierea programului de muncă.

Ziua energeticianului: mic dejun sănătos la birou

Pentru că respectă munca medicilor și în 2021 ÎCS „Premier Energy Distribution" SA s-a preocupat la fel de mult de securitatea și siguranța echipei, continuând să respecte și recomandările pentru condiții extraordinare în domeniul sănătății. Totuși, pentru a transmite un mesaj de încurajare angajaților și pentru a împărtăși emoția sărbătorii profesionale, marcată la 22 decembrie, s-a optat pentru formatul unui mic dejun sănătos la birou și pentru fiecare angajat a fost pregătiră câte o cutie cu energie: un container cu diverse gustări sănătoase.

Grație colaborării cu Asociația MOTIVATIE din Moldova, containerele au fost pregătite de două beneficiare ale asociației, ele fiind remunerate în corespundere cu prevederile legale.

Un măr pe zi ține medicul departe: pentru angajați și consumatori în OC

Continuând să promoveze modul sănătos de viață prin prisma angajamentului strategic de securitate, sănătate și bunăstare a persoanelor, ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a reluat o activitate practicată în anii anteriori: de a oferi înainte de începerea programului în una din zilele săptămânii câte un măr fiecărui angajat. Evenimentul a avut loc la 18 noiembrie 2021 centrul de muncă și oficiul comercial Chișinău. De asemenea, au primit câte un măr și urări de sănătate clienții care au venit în ziua indicată la oficiul comercial din capitală al Premier Energy.

Protecția mediului

Susținem campania națională „Plantează-ți viitorul"

La 19 noiembrie 2021 o echipă de peste 30 de angajați ai întreprinderilor Premier Energy în Moldova și-a dedicat ziua de muncă efortului național de înverzire a spațiilor „Plantează-ți viitorul".

În colaborare cu ocolul silvic Criuleni și primăria satului Izbiște (Criuleni) au fost plantați peste 3.000 de puieți de salcâm cu scopul de a contribui la regenerarea naturală a unui spațiu de un hectar de pădure aflat chiar la marginea localității, completând astfel fondul forestier al țării.

La efectuarea lucrărilor de împădurire echipa de voluntari a fost ghidată de Sergiu Stepaniuc, șeful ocolului silvic Criuleni, iar cot la cot cu angajați ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a lucrat și o echipă de localnici în frunte cu primarul Ion Plămădeală.

Green Energy Dialogue – Actions to follow

Premier Energy Moldova a susținut la 20 octombrie 2021 desfășurarea evenimentului „Green Energy Dialogue – Actions to follow", organizat de European Business Association Moldova în format online în contextul Săptămânii Europene a Energiei Durabile 2021 și a Săptămânii Diplomației pentru Climă 2021, fiind co-finanțat de Uniunea Europeană.

În cadrul acestuia a fost prezentată situația în domeniul dezvoltării durabile, cu accent pe tendințele de dezvoltare a sectorului regenerabil, având în vedere angajamentele internaționale ale RM în temeiul Acordului de asociere și al Tratatului comunitar al energiei, interesul investitorilor străini pentru sectorul dat și cererea de afaceri cu investiții în surse regenerabile de energie și dezvoltare durabilă.

Jose Luis Gomez Pascual, director de țară la Premier Energy Moldova, a moderat panelul dedicat experienței locale și practicilor internaționale în ceea ce privește identificarea soluțiilor.

Evenimentul a urmărit să împărtășească cea mai bună experiență din UE și internațională în domeniu, evoluția afacerii, avantaje competitive și actualizări ale politicilor publice cu privire la tema respectivă.

Săptămâna Europeană a Mobilității: sigur și sănătos, cu mobilitate durabilă

Săptămâna Europeană a Mobilității a readus în prim plan aspecte legate de consecințele utilizării în exces a transportului, în special în mediul urban. Evenimentul promovează mobilitatea activă, înțeleasă mai ales ca mobilitate pietonală și ciclistă - „Sigur și sănătos, cu mobilitate durabilă". Scopul său este de a readuce anual în vizor ideea că renunțarea pentru o săptămână sau pentru o zi la mașină poate aduce beneficii considerabile pentru a sporește calitatea vieții în orașe, pentru a contribui la reducerea poluării aerului și celei fonice și a asigura descongestionarea eficientă a traficului urban. În plus, este un mod accesibil tuturor pentru a practica mișcarea, beneficiile sale fiind incontestabile și pentru sănătate, prevenind mai multe boli cronice, în special, a celor cardiovasculare.

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a difuzat tuturor angajaților săi un comunicat intern cu informații referitor la beneficiile mersului pe jos din perspectiva protecției mediului și a dat exemplul unora dintre ei, care au optat pentru acest mod de deplasare zilnică de acasă la birou și invers.

Iulie fără plastic: te provocăm să încerci

Aflat la doua ediție în 2021, proiectul a continuat cu o provocare pe profilul de Facebook: în schimbul unui comentariu cu sugestii de reutilizare a pungilor de plastic, cu scopul reducerii plasticului în viața de zi cu zi, urmăritorilor le-a fost ofertă o traistă de bumbac cu sigla Premier Energy și un certificat pentru achiziția de produse birotice în valoare de 200 mdl în magazinele unei rețele specializate.

La provocare au răspuns peste 100 de urmăritori, iar evenimentul s-a încheiat la 22 iulie cu selectarea aleatorie a 5 învingători prin intermediul site-ului random.org, rezultatele extragerii fiind anunțate în ziua următoare.

Comunitate

Decorăm obiecte și... pregătim copii nevoiași pentru școală

În luna iulie 2021 Premier Energy a extins provocarea „#IulieFărăPlastic" în rândul angajaților. Trebuie de precizat că o campanie internă cu sugestii de eliminare a plasticului din viața fiecăruia deja se derulează de mai mulți ani la întreprindere. De asemenea, au fost amenajate locuri speciale de stocare a deșeurilor din plastic și a fost implementată o procedură de colectare și transportare la un antreprenor specializat în reciclarea lui. Noutatea din 2021 a constituit-o activitatea internă, în cadrul căreia echipelor din diverse subdiviziuni li s-a propus să decoreze o traistă de bumbac: să o personalizeze după plac pentru a fi folosită la cumpărături.

Ulterior traistele decorate au fost puse în vânzare, iar banii au fost plusați la resursele oferite de Fondul intern de caritate pentru a contribui la pregătirea către anul școlar a unor copii din familii social vulnerabile. În parteneriat cu ONG-ul „Copil Comunitate Familie" (CCF Moldova) au fost identificate cinci familii și, astfel, 11 copii de vârstă școlară au primit în dar uniforme, încălțăminte, articole de lenjerie, costume sportive și rechizite școlare. De asemenea, familiile au primit și unele produse alimentare de bază.

Caravana de Crăciun 2021: bucuria din cutie

De-a lungul anilor am încurajat activități, ce au devenit o tradiție pentru echipele noastre.

Datorită participării angajaților ÎCS Premier Energy SRL și ÎCS „Premier Energy Distribution" SA, sărbătorile de iarnă au trecut cu un strop de bucurie pentru 31 de copii din zece familii nevoiașe din raioanele Orhei, Nisporeni, Călărași, Anenii Noi, Cimișlia și mun. Chișinău

Toți copiii au primit cutii cu daruri frumos ambalate și oferite din suflet. Datorită cotizațiilor lunare ale membrilor Fondului intern de caritate, au fost achiziționată încălțăminte de iarnă pentru fiecare, produse alimentare, articole de primă necesitate, dulciuri, fructe și alte surprize. Și în acest proiect cele 10 familii nevoiașe au fost identificate împreună cu Asociația obștească „Copil Comunitate Familie„.

O familie din satul Bălăurești, raionul Nisporeni a avut parte și de un cadou special din partea companiei – locuința lor a fost conectată gratuit la energia electrică pe care ei nu au avut-o o perioadă de timp și a fost încheiat contractul de furnizare a energiei la noul loc de consum. Casa în care locuiește această familie le-a fost donată anterior și nu dispunea până în prezent de energie electrică.

Cultură și valori tradiționale

Premier Energy în Moldova a donat Filarmonicii Naționale un pian marca Petrof

Incendiul devastator din septembrie 2020 a mistuit clădirea și tot mobilierul din interiorul Filarmonicii Naționale cu o valoare istorică și sentimentală deosebită, precum și pianul de concert, alte instrumente muzicale și biblioteca unde se păstrau creațiile muzicale din repertoriu.

Urmând principiul solidarității și angajamentul său pentru societate, implicit susținerea și promovarea culturii naționale, acționarul ceh al grupului Emma Capital și întreprinderile din cadrul grupului Premier Energy în Moldova s-au alăturat campaniei de restabilire a patrimoniului acestei instituții emblematice din țara noastră, oferindu-i un pian nou de concert de la renumitul producător ceh Petrof.

Concertul de gratitudine și de prezentare a pianului de concert a avut loc în sala Palatului Republicii la 21 mai 2021. Surpriza serii a constituit-o participarea marelui compozitor Eugen Doga, invitat special al evenimentului, care a interpretat la pian valsul din filmul „Dulcea și tandra mea fiară", fiind acompaniat de Orchestra Simfonică a Filarmonicii Naționale, dirijor – Mihail Agafița.

Ținând cont de restricțiile impuse în contextul situației pandemice, accesul la eveniment a fost posibil unui număr restrâns de persoane, în baza invitațiilor. Concertul a fost înregistrat și retransmis pentru publicul larg la postul de televiziune Moldova 2 Internațional pe data de 23 mai 2021.

Un deceniu de mărțișoare cu energie și motivație

În 2021 ÎCS „Premier Energy Distribution" SA și Asociația „MOTIVAȚIE" din Moldova (AMM) au marcat un deceniu de parteneriat în cadrul proiectului de incluziune a persoanelor cu dizabilități. Tradiția de a dărui un mărțișor ca simbol al primăverii a permis derularea de-a lungul acestor zece ani a unei colaborări extraordinare, în cadrul căreia beneficiarele asociației confecționează 2500 de mărțișoare, iar întreprinderea Premier Energy Distribution le achiziționează și le oferă la 1 martie angajaților săi și consumatorilor în oficiile întreprinderii.

În 2021 la concurs au fost prezentate 24 de modele de mărțișoare, confecționate de 7 persoane cu grad de dizabilitate. Anterior zilei de 1 martie, în cadrul proiectului să se organizeze de fiecare dată o șezătoare de împachetare a mărțișoarelor. Pentru prima dată în 2021 șezătoarea a avut loc la distanță din cauza necesității de a respecta recomandările de securitate impuse de starea de urgență în sănătate, provocată de răspândirea virusului COVID-19.

Purtăm IE cu mândrIE

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA susține și promovează valorile naționale prin prisma angajamentelor asumate în politica de responsabilitate social corporativă. În cadrul unui eveniment intern la 24 iunie 2021 angajații ÎCS „Premier Energy Distribution" SA au adus un omagiu portului popular, sursă continuă de inspirație, în cadrul Zilei naționale dedicate acestui element al culturii identitare. Orice angajat a avut posibilitatea de a se prezenta la birou purtând costum popular sau un element al acestuia, la alegere.

Altele

Ziua internațională a prieteniei: ne amintim de prieteni și câștigăm premii pe care să le împărțim

În fiecare an, conform calendarului ONU, pe 30 iulie se sărbătorește Ziua internațională a prieteniei. Scopul acestei zile este recunoașterea relevanței și importanței prieteniei, un sentiment valoros în viața oamenilor din întreaga lume, deoarece construiește punți de legătură între comunități

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA a derulat o activitate pe profilul său de Facebook pentru a diversifica comunicarea cu urmăritorii săi. Doritorii au avut ocazia să eticheteze un prieten în comentariul la postare zilei și să precizeze cele mai valoroase momente ce le alimentează prietenia. Ulterior, din lista participanților a fost selectat aleatoriu prin intermediul site-ului random.org un câștigător, care a primi un cadou simbolic în variantă dublată: pentru sine și pentru prietenul/prietena sa.

O provocare similară, cu un cadou pe măsură, a avut loc și în rândul angajaților, doar că prin intermediul aplicației interne Outlook.

Integritate și transparență

Încrederea clienților deserviți, a specialiștilor, furnizorilor și antreprenorilor, a acționarilor, investitorilor și finanțatorilor, a autorităților de reglementare și a altor agenți ai pieței și ai grupurilor sociale, se bazează pe integritate, înțeleasă ca mod de acțiune etic, onest, responsabil și cu bună credință al fiecărei persoane, care lucrează în cadrul și pentru grup.

Angajamente

- Respingerea actelor de corupție, fraudă și mită în desfășurarea activității companiei și stabilirea măsurilor pentru evitarea și combaterea acestora, dezvoltând canale interioare, care să permită comunicarea neregulilor, cu respectarea și protejarea anonimatului comunicării.
- Respectarea legislației, a normelor naționale și internaționale în vigoare în mod special, a principiilor menționate în Declarația Universală a Drepturilor Omului a Organizației Națiunilor Unite și pe cele ale Declarației Organizației Internaționale a Muncii (OIM), principiile Pactului Mondial al Națiunilor Unite, precum și Principiile Directoare ale Națiunilor Unite privind Întreprinderile și Drepturile Omului.
- Acționarea cu responsabilitate în gestionarea afacerilor și respectarea obligațiilor fiscale, prin asumarea angajamentului de transparență și colaborare cu administrațiile fiscale abilitate.
- Respectarea unei concurențe loiale pe piață, neadmiterea unui comportament înșelător, fraudulos sau rău intenționat, care ar permite companiei să obțină avantaje necuvenite.
- Promovarea transparenței informaționale și a comunicării responsabile, veridice, eficiente, complete și la obiect prin publicarea periodică a informațiilor financiare și nefinanciare, de natură să evidențieze acțiunile societății și să ofere un răspuns specific nevoilor de informare ale grupurilor de interes ale companiei.
- Menținerea dialogului permanent cu grupurile de interes prin intermediul canalelor de comunicare cele mai adecvate și accesibile.

Auditul intern

Serviciul de Audit intern este parte a Direcției de Control și Audit și este responsabil de revizuirea continuă și îmbunătățirea sistemului de control intern al întreprinderii, precum și de asigurarea îndeplinirii normativei și a modelelor de control stabilite cu scopul de a asigura eficiența și eficacitatea operațiilor și de a diminua principalele riscuri din fiecare domeniu, în mod special riscurile operaționale, legale, de corupție și fraudă.

Serviciul de Audit intern contribuie cu o abordare metodică și riguroasă la monitorizarea și îmbunătățirea proceselor și, de asemenea, la evaluarea riscurilor și controalelor operaționale asociate acestora.

În desfășurarea activității sale, Auditul intern realizează revizuirea metodică a sistemului de control intern al proceselor, precum și evaluarea controalelor și riscurilor operaționale asociate acestor procese, prin intermediul definirii și executării „Planului anual de audit intern", cu scopul de a îmbunătăți eficiența și eficacitatea acestora. Astfel, sprijină direcțiile generale la îndeplinirea obiectivelor sale.

„Planul anual de audit intern" se elaborează, ținând cont, în mod special, de domeniile de risc, rezultatele proceselor de audit din anii precedenți și propunerile primului nivel al conducerii.

Metodologia de evaluare a riscurilor operaționale se aliniază la practicile cele mai bune de guvernare corporativă și este bazată pe cadrul conceptual al Raportului COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission), având ca punct de plecare tipologia riscurilor inerente proceselor.

Riscurile operaționale sunt ierarhizate evaluând incidența, importanța relativă și gradul de control ale lor și, în funcție de rezultatele obținute, se face un plan de acțiuni cu măsurile corective care vor permite diminuarea riscurilor reziduale identificate, cu un impact potențial superior riscului tolerabil sau acceptat stabilit.

Pe parcursul anului 2021 au fost realizate 8 proiecte de audit intern, 5 din acestea pentru revizuirea proceselor legate de principalele riscuri operaționale, de corupție, fraudă și legale ale direcțiilor de afaceri și corporative ale întreprinderii. În proiectele executate pe parcursul anului 2021 nu au fost detectate riscuri semnificative relaționate cu fraudă sau corupție.

Integritatea este baza succesului

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA are convingerea absolută că integritatea și transparența contribuie direct la atingerea obiectivelor și la gestionarea afacerilor într-un mod sustenabil.

Etica și onestitatea, definite clar în angajamentele conducerii companiei, constituie fundamentul declarației misiunii, viziunii și valorilor, a planurilor sale strategice, precum și a politicii de responsabilitate socială corporativă.

Criza încrederii în sectorul energetic din ultimii ani necesită toată atenția companiei pentru a contribui la îmbunătățirea percepției grupurilor de interes în piețele în care operează. Acest lucru este posibil pe baza principiilor etice ale Premier Energy, precum și a angajamentului de a consolida cele mai bune comportamente și practici în mediile de activitate, în așa fel încât eforturile depuse pe acest segment să contribuie la dezvoltare și progresul social.

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA face fată provocărilor în materie de integritate prin intermediul unei abordări a gestiunii bazată pe diverse proceduri, politici și instrumente specifice, încadrate în codul etic.

Aceste elemente au menirea să asigure respectarea de către angajați și furnizori a legislației și a standardelor aplicabile în toate activitățile companiei. De asemenea, acestea își propun, să genereze în toate subdiviziunile un comportament impecabil, bazat pe valorile etice și angajamentele formale de conduită, la fel, să prevină și să detecteze orice formă de abatere în viitor.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA a stabilit câteva programe de integritate corporativă, care garantează îndeplinirea obiectivelor anterioare. Aceste programe sunt:

- Model de gestiune a codului etic
- Politici și planuri antifraudă și anticorupție
- Politici fiscale
- Politica drepturilor omului

Modelul de gestiune a codului etic

„Codul etic” este documentul ce stabilește regulile care trebuie să ghideze comportamentul etic al administratorilor și angajaților companiei în lucrul lor zilnic în ceea ce privește relațiile și interacțiunile pe care le întrețin cu toate grupurile lor de interes. Liniile directoare de acțiune derivă din următoarele fenomene și noțiuni: corupție și mită, respectul față de alte persoane, dezvoltarea profesională, egalitatea de șanse/în oportunități, relațiile cu companiile cu care colaborează, siguranța și sănătatea la locul de muncă, respectul față de mediul ambiant și altele.

În acesta sunt stipulate angajamentele asumate de către companie în privința unei bune guvernări, a responsabilității corporative și a problemelor legate de etică și respectarea normelor.

De asemenea, ÎCS „Premier Energy Distribution” SA dispune de o politică anticorupție, care este o extensie a capitolului 4.7 privind „Corupția și mita” a „Codului etic”, stabilește principiile ce trebuie să ghideze comportamentul tuturor angajaților și administratorilor companiilor grupului în ceea ce privește prevenirea, depistarea, cercetarea și remedierea oricăror practici de corupție în cadrul organizației.

ÎCS „Premier Energy Distribution” SA mai dispune de un model de gestiune a codului etic și a politicii anticorupție, aplicarea căruia cade în responsabilitatea administratorului companiei și a Comisiei Codului Etic, scopul comisiei fiind să asigure înțelegerea documentelor respective, să asigure implementarea și aplicarea întocmai a acestora.

Componentele modelului de gestiune:

- „Codul etic” și „Politica anticorupție” ale Premier Energy Distribution constituie instrumente fundamentale pentru a acționa integru, responsabil și transparent.
- Comisia Codului Etic este responsabilă de difuzarea și respectarea codului prin intermediul supravegherii și controlului sistemelor de protecție.
- Comisia Codului Etic, creată în 2011, este condusă de către directorul de Resurse și include membri din domenii diferite ale firmei: Control și Audit, Resurse umane și Direcția juridică. În 2021, comisia a avut două ședințe de lucru.
- Sistemele de protecție constituie mecanismele companiei pentru supravegherea îndeplinirii codului etic.

  Acestea constau în următoarele:

  - Canal de reclamații, prin intermediul căruia toți angajații și furnizorii pot realiza consultări sau pot denunța neîndeplinirea codului, cu bună credință, confidențial și fără temeri de represalii.
  - Procedură de declarație recurentă, prin intermediul căreia toți angajații declară că au citit, înțeleg și îndeplinesc codul.
  - Cursuri online, formare despre aspectele incluse în codul etic și politica anticorupție, obligatorii pentru toți angajații.

Modelul de gestiune a codului etic și politicii anticorupție stabilește faptul că Comisia Codului Etic ar trebui să informeze periodic administratorul companiei referitor la cele mai relevante teme, ce țin de difuzarea și respectarea acestor documente.

Consultări și denunțuri ale codului etic

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA A. așteaptă de la toți angajații săi un nivel înalt de responsabilitate în respectarea codului etic și a politicii anticorupție. Pentru aceasta, se pune accentul pe transmiterea culturii de integritate a companiei. Nerespectarea acesteia se analizează în conformitate cu procedurile interne, normativa legală și convențiile în vigoare.

Comisia nu a primit denunțuri ce ar fi dezvăluit incidente legate de problemele de muncă sau exploatarea copiilor, sau de relația cu drepturile comunităților locale și drepturile omului. Pe durata anului 2021 Comisia Codului Etic nu a primit notificări ori consultări.

Protocolul de investigare și răspunsul la conduite iregulare și fraude

Protocolul definește procedura și modul de acțiune, ce ar permite ca fiecare notificare de la oricare angajat, antreprenor ori colaboratori externi ai ÎCS „Premier Energy Distribution" SA referitoare la comportamentele ce se pretinde a fi neregulamentare ori fraudulente, sa fie formulata și comunicata în mod sigur și confidențial, respectând legislația în vigoare. Acestea asigură abordarea sistematică pentru stabilirea tuturor procedeelor necesare, ce ar permite o investigare eficientă ale conduitelor neregulamentare și fraude notificate către Premier Energy.

Canalul de denunțuri a ÎCS „Premier Energy Distribution" SA permite tuturor angajaților și antreprenorilor să se adreseze la Comisia Codului

Etic pentru a efectua consultări ori notificări ale neîndeplinirii codului, cu bună voință, în mod confidențial și fără temeri de represalii.

Președintele Comisiei Codului Etic, odată ce va primi notificarea prin intermediul Canalului Codului Etic, o va înregistra în baza de date. Înregistrarea va conține detaliile fiecărei notificări ce permit înțelegerea inițială a acesteia, analiza și soluționarea.

Politica privind Atențiile în cadrul companiei

ÎCS „Premier Energy Distribution" SA dispune de un mecanism documentat în privința politicii privind atențiile în cadrul companiei - NM.010.DE Politica privind atențiile în cadrul companiei. Conform acesteia, este stabilit un mecanism de aprobare și informare ținând cont de multipli factori: tipul atenției (primite/ acordate) valoarea acesteia, modul de raportare etc, detalii in p.6.7 al politicii. De asemenea, procedura include un formular spre aplicare în scopul declarării acestor cazuri atunci când corespunde conform cerințelor politicii. Pentru anul 2020 nu au fost înregistrate astfel de cazuri.

Politici și planuri antifraudă și anticorupție

În timp ce frauda și corupția sunt menționate în sistemul de prevenire penală, compania a pus accent pe îmbunătățirea și actualizarea normelor interne și pe definirea protocoalelor și mecanismelor specifice acestei materii.

Politica anticorupție a ÎCS „Premier Energy Distribution" SA respectă legislația națională și internațională în ceea ce ține de corupție și mită.

Obiectivul acestei politici este de a stabili principiile ce trebuie să ghideze conduita tuturor angajaților și administratorilor ÎCS „Premier Energy Distribution" SA cu privire la prevenirea, detectarea, investigarea și remedierea oricărei practici corupte în incinta organizației. Astfel, sunt adunate într-un singur instrument toate acțiunile realizate în acest sens pentru a evita comportamente frauduloase sau acte de corupție, care ar putea provoca situații periculoase pentru ÎCS „Premier Energy Distribution" SA administratorilor și angajaților acesteia, din punct de vedere legal sau reputațional.

Politica anticorupție stabilește paisprezece principii de acțiune referitoare la promovarea integrității și transparenței în aspecte ce țin de tratarea informației, spălarea de bani, conflictele de interese și relațiile cu terții.

Programul anticorupție a ÎCS „Premier Energy Distribution" SA pune accent pe trei domenii principale:

- stabilirea unei culturi antifraudă și anticorupție prin formare și conștientizare;
- implementarea mijloacelor proactive pentru evaluarea riscului de fraudă și corupție, monitorizare și controale;
- dezvoltarea măsurilor și planurilor de reacție în fața unor situații ce ar constitui un act de fraudă și corupție. Aceste planuri și măsuri cuprind investigarea cazurilor, definirea soluțiilor și stabilirea măsurilor disciplinare.

SONDAJ

Vă rugăm să marcați cu un X celula corespunzătoare răspunsului Dvs.

1. În linii generale raportul este:							
Deloc interesant	☐	Puțin interesant	☐	Interesant	☐	Foarte interesant	☐
2. Raportul m-a ajutat să cunosc activitatea Premier Energy Distribution în materie de RSC:							
Aproape deloc	☐	Puțin	☐	Suficient	☐	Mult	☐
3. Comentarii și sugestii:							
Nume, prenume:							
Organizație/instituție							
Date de contact:							
În relația Dvs. cu ÎCS „Premier Energy Distribution" SA vă identificați ca:							
Acționar	☐	Consumator	☐	Furnizor	☐	Angajat	☐
Definiți altele	☐						

Opinia Dvs. este foarte importantă pentru ÎCS „Premier Energy Distribution" SA.
Vă mulțumim pentru participare.

Pentru precizări în legătură cu informațiile incluse în prezentul Raport de responsabilitate socială corporativă ne puteți contacta:

Adresă poștală:
Departamentul Relații externe și comunicare
ÎCS „Premier Energy Distribution” SA
str. Andrei Doga nr. 4,
MD-2024 mun. Chișinău
Republica Moldova.

Telefon:
+373 22 43 11 11

Fax:
+373 22 43 16 75

E-mail:
comunicare@premierenergy.md

Facebook:
@premierenergydistribution

PREMIER ENERGY DISTRIBUTION

www.premierenergydistribution.md

2022